1893 — 1973
80 років
Служби Народові

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 66. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК — ВІВТОРОК, 10-го КВІТНЯ 1973 — ЦЕНТІВ 20 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK — TUESDAY, APRIL 10, 1973 — No 66. VOL. LXXX.

ПОНАД ТИСЯЧА ЛЮДЕЙ НА ПРЕМ'ЄРІ БАЛЕТУ „ПРОГОДИ ПЕР ҐІНТА"

Ню Йорк. — У неділю 8-го квітня ,після полудня в бруклинській Музичній Академії пройшла прем'єра балету в трьох діях, уладжена Балетною Школою Роми Прийми-Богачевської. У програму балетного виступу, базованого на романтичній драмі Генріха Ібсена з музикою Едварда Ґріґа, входили пролог, 5 відслон і епелог. Постановою і хореографією проводила Рома Прийма-Богачевська, декорації і проєкти костюмів виконав артист-маляр Володимир Бачинський. У виконанні взяли участь молодь і діти, понад сто осіб, які виступали як дружби, дружки, кобольди, тролі і бедуїнки. У головних партіях, як солісти виступали: Пер Ґінт — Роман Строцький, Сольвейґа — Іяя Пав'люк, мати Азе — Марта Зелик, дочка короля тролів — Роксоляна Бабюк, король троліт — Левко Строцький, Анітра — Наталка Лазірко, Інґрід, молода — Христя Роговська, молодий — Левко Строцький, мати молодого — Ліда Шекеринець, батько молодого — Корнило Ступак, бедуїни — Михайло Бирд і Камерон Бурт. На пробах балету акомпаніювали піяністи: Галя Клим і Ден Різен; музику Е. Ґріґа награв на стрічці Володимир Змій, до тієї музики Рома Прийма-Богачевська склала весь балет. Батьки виконавців зайнялися виконанням строїв, і їх уфундували. Фінансово, до сценічної реалізації постанови причинився

Рома Прийма-Богачевська

Юрій Левицький, театральний імпресаріо, старший службовик біржі в Ню Йорку. Чистий прибуток з концерту призначено на Український Гарвардський Центр. Ціла вистава балету проходила у 3-ох годинах. Наприкінці Ромі Приймі-Богачевській вручено багато квітів. При супроводі музики Е. Ґріґа, барвистій і багатій сценарії вивінованій в оригінальні мистецькі декорації і костюми, з виступами солістів і масовими сценами малят та дівчат і юнаків, прем'єра тієї балетної вистави пройшла з повним успіхом. Велику залю виповнили понад 1 000 приявних, між ними дуже багато молоді.

Видні канадські вчені виступлять на з'їзді „Слова" в Торонті

Оттава (ОУПС). При видатній допомозі федерального уряду Канади перший з'їзд українських письменників об'єднаних у канадському „Слові" відбудеться в Торонті в днях 1-2 червня цього року. В програмі з'їзду передбачено, крім українських доповідей і дискусії, окрему сесію англо - французьку, агенди й підготову якої доручено проф. Яр. Рудницькому з Вінніпеґу. На його запрошення два видатні канадські вчені, спеціялісти від меншинних літератур і культур, погодилися взяти участь у згаданій сесії, а саме: д-р Ватсон Кирконнелл із Волфвіл, Н. С., і д-р Корнелій Джейнен, професор Оттавського університету. Перший говоритиме про розвиток української літератури в Канаді, а другий про меншинні проблеми багатокультурности та її літературно - виховний аспект. Від українців в цій сесії виступить пані О. Войценко з доповіддю в англійській мові про „бовдлеризацію" літературних творів у минулому й сучасному та проф. М. Лупул про збереження української культури в Канаді. На англо - французьку сесію з'їзду „Слова" запрошено ряд канадських літераторів неукраїнського походження. Вона відбудеться дня 2-го червня від 10-ої години ранку.

ПЛЯНУЄТЬСЯ НОВИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ОСЕРЕДОК НАД ГУДСОНОМ

Під час відвідин в УНС. На фото: пані Іванна Савицька (зліва) і мґр Уляна Дячук.

Недавно Головна Канцелярія Українського Народного Союзу та „Свободу" відвідала пані Іванна Савицька, яка— подібно, як і десятки інших громадян — зацікавлена приміщенням в новому 23-поверховому житловому будинку, що його спонзорує Український Народний Союз та який саме тепер викінчується в безпосередньому віддаленні від нового бюрового хмаросягу УНСоюзу над Гудсоном у Джерзі Ситі. Житловий будинок матиме 308 мешкань (апартментів) і з нього у значній мірі зможуть скористати українці, що дає можливість створити в ньому новий поважний український осередок. Ці можливості, як і умови винайму мешкань та подібне були темою розмов пані Савицької з мґром Уляною Дячук, головною касиркою УНСоюзу, яка приймає зголошення на мешкання та веде їх евіденцію. Про ці відвідини мова в репортажі пані Савицької з „великої подорожі за воду", надрукованому на 2-ій сторінці в цьому числі. Основні дані про новий житловий будинок, який буде переданий до вжитку вже в найближчих місяцях цього року будуть своєчасно проголошені.

ПАВЛО ДОРОЖИНСЬКИЙ ПЕРЕОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ СТАРШИНИ В ЗСА, ЗЕНОН КОРЧИНСЬКИЙ ОЧОЛИВ ПЛАСТОВУ РАДУ

Союзівка, Кергонксон, Н.Й. (Ю.Ф.). — В днях 7 і 8-го квітня ц.р. на цій оселі УНСоюзу в Кетскильських горах, відбувся 11-ий Крайовий Пластовий З'їзд, в результаті якого пл. сен. Павло Дорожинський був переобраний на голову Крайової Пластової Старшини, а пл. сен. Зенон Корчинський обраний на голову Крайової Пластової Ради. У з'їзді взяло участь 361 зареєстрований учасник, в тому 328 уповноважених представників пластових станиць з терену ЗСА, від Ню Йорку на сході до Лос Анджелесу на заході, куренів старших пластунів і сеньйорів та Гуртків Пластприяту. З'їзд відкрив в суботу перед полуднем голова Крайової Пластової Старшини пл. сен. Павло Дорожинський. В часі святочного відкриття з'їзду, яким проводив організаційний референт КПС пл. сен. А. Мицьо, після спільної молитви, яку провів капелян Пласту пл. сен. о. Богдан Смик, і відспівання Пластового Гимну, вшановано пам'ять усіх членів Пласту, які відійшли у вічність в часі від останнього крайового з'їзду. З'їздом проводила президія, яку очолив пл. сен. о. Б. Смик, пл. сен. Тарас Дурбак і пл. сен. Володимир Базарко, як заступники, і чотири секретарки: Дарія Завадович, Неоніля Сохан, Роксоляна Мицьо і Марта Кандюк. Після прийняття порядку нарад, вибрано з'їздові комісії, верифікаційну, номінаційну, виховну, статутову, господарсько-фінансову, Пластприяту, пресову та резолюційну. Дальше слідував звіт голови КПС в доповненні до обширного письмового звіту з діяльности Крайової Пластової Старшини, який був розісланий перед з'їздом усім делегатам. Після звіту голови КПС звітував голова Пластової Ради пл. сен. Я. Бойдуник про перевірку діяльности Крайової Пластової Старшини. Після обідової перерви учасники з'їзду ставили питання до звітів уступаючого проводу, на які відповідали поодинокі члени Крайової Пластової Старшини. Дальше слідували наради поодиноких з'їздових комісій. В год. 7:30 вечора почалась святочна вечеря для учасників з'їзду, представників організацій та гостей, якою проводив пл. сен. Р. Барановський. Він привітав, після молитви, яку перевів капелян Пласту митроф. протоієрей о. А. Селепина, приявних на вечері Начального Пластуна д-ра Юрія Старосольського, голову Головної Пластової Ради пл. сен. О. Кузьмович, представників Головної Пластової Булави пл. сен. М. Плав'юка та інж. І. Березовського, голову КПС Канади пл. сен. Р. Вжесневського та довголітніх провідників Пласту пл. сен. Яра Гладкого та О. Бойчука і представників поодиноких організацій. В часі вечері вітали з'їзд від імені Митрополита УПЦ Владики Мстислава голова Консисторії УПЦ в ЗСА митроф. прот. о. А. Селепина, о д-р Володимир Гавліч, ЧСВВ, від парохії УКЦеркви св. Юра в Ню Йорку, Начальний Пластун д-р Ю. Старосольський, представник Українського Конґресового Комітету Америки і Українського Народного Союзу мґр Уляна Дячук, голова Головної Управи СУМА мґр Є. Гановський, голова Крайової Управи ОДУМ д-р Є. Кальман та д-р Я. Падох від Наукового Т-ва ім. Шевченка. Зачитано ряд привітів, які наспіли на з'їзд, починаючи від привіту Верховного Архиєпископа УКЦеркви Кир Йосифа Сліпого, Митрополита УПЦ в ЗСА і УАПЦ Мстислава, єпископа

(Закінчення на стор. 5-ій)

Вшановано пам'ять проф. Унбеґавна

Вінніпеґ (СД). — Заходами Славістичного Департаменту Манітобського університету й Гуманістичного Відділу УВАН вшановано тут дня 26-го березня пам'ять видатного славіста, члена УВАН проф. Бориса О. Унбеґавна. Доповіді про життя й наукову діяльність спочилого виголосили проф. Яр. Рудницький, д-р С. Погорілий,проф. І. Ґерус - Тарнавецька й проф. Г. Д. Віґе Підкреслено зв'язки проф. Унбенґавна з Вінніпезьким центром славістики й україноьнавства.

Померла Ярослава Марія Острук

Філядельфія. — Минулого четверга, 5-го квітня, тут померла на 65-ому році життя відома письменниця і громадська діячка, зокрема дуже активна в Філядельфійському Літературному Клюбі, св. п. Ярослава Марія Острук з дому Сосенко. Покійна народилася в Боснії, у Югославії. В молодих роках, аж до Другої світової війни, жила в Галичині, опісля еміґрувала і приїхала у 1950 р. до ЗСА. Тематикою її оповідань і повістей було переважно життя українців під польською і німецькою окупаціями. Авторка написала і видала повісти: „Провалля" (1961), „Оля (1963), „Родина Ґольдів" (1964) — повість з життя жидів під німецькою окупацією, „Хуртовина гряде" (1967), роман „Те, що роз'єднує" (1967) і роман „Коли меркнуть зорі" (1972). Осиротила чоловіка Севастіяна, дочку Надію Лучанко з чоловіком Любомиром, дочку Іванну Сперкач з чоловіком Ворисом, внуків, дальшу і ближчу родину й багатьох друзів.

Галина Варварів, заслужена громадянка, померла у Вашинґтоні

Вашинґтон. — В неділю 8-го квітня тут померла на 72-ому році життя відома і заслужена наша громадянка, св. п. Галина з Білецьких Варварів, вдова по померлому одинадцять років тому душпастиреві-громадянинові св. п. о. Василеві Варварову, основоположникові української православної парафії св. Андрія у Вашинґтоні. Народжена в Києві, св. п. Галина Варварів віддала багато труду, знання й енергії для організації українського жіноцтва на Волині, була довголітньою вчителькою українських шкіл і директоркою сільської школи в Холмі, опісля на еміґрації і на поселенні в Америці відданою церковно-громадською діячкою. Осиротила велику родину. Про панахиду і похорон подано в повідомленні на іншому місці в цьому числі.

В НЮ ЙОРКУ ПОМЕРЛА БЛ. П. РОЗАЛІЯ ГАЛІП

Ню Йорк. — Минулої суботи, 7-го квітня, тут померла на 90-му році життя св. п. Розалія з Венгринів Угера-Галій, народжена 1884-го року в Стрию в Україні. Панахида у вівторок, 10-го квітня о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Петра Яреми.

Американські робітники в обороні ув'язнених в Україні

Детройт (УІС „Смолоскип"). — 21 березня ц.р. американські робітники, які працюють в Дженерал Моторс, члени 160-го Відділу професійної юнії Авто-Робітників (UAW), прийняли одноголосно резолюцію в обороні українських діячів, ув'язнених совєтським режимом. В резолюції говориться:

"Члени Юнії Авто-Робітників, які складаються з проєктувального персоналу Дженерал Моторс, заявляються проти ув'язнення українських політичних в'язнів в Совєтському Союзі. Як члени Американського Робітничого Руху, ми найгостріше протестуємо проти ув'язнювання політичних в'язнів в будь-якій країні. Ми звертаємося до керівництва 160-го Відділу нашої Юнії підтримати наш протест у відношенні до українських політичних в'язнів в совєтській Росії. Ми також звертаємося до Інтернаціонального керівництва Юнії Авто-Робітників допомогти в праці для звільнення українських політичних в'язнів."

У зв'язку з цією резолюцією, прийнятою одноголосно американськими робітниками, тут відбулася 25 березня пресова конференція в приміщеннях бюра „Квітковський і Боровський", яку влаштувала Світова Організація за Свободу (яку очолюють д-р Гарсія з Арґентини і д-р Д. Квітковський із ЗСА). На конференції виступили Віктор Боровський, молодий адвокат, секретар цієї організації, і заступник голови 160-го Відділу робітничої Юнії Альфред Ярослав. Перебіг пресової конференції був передаваний кілька разів на місцевій телевізії.

Відповідаючи на питання кореспондентів, В. Боровський інформував про цю величезної ваги резолюцію американського робітництва, сказав, що Світова Організація за Свободу буде рада, коли уряд ЗСА інтервеніюватиме в справі українських політичних в'язнів та що ця організація буде докладати всіх зусиль, щоб розбудити публічну опінію в цій справі. Він відмітив, яку велику ролю відіграла публічна опінія в ЗСА в обороні жидів в СССР.

Альфред Ярослав заявив пресі, що відділ їхньої Юнії буде робити заходи, щоб Екзекутивна Рада Авто-Робітників та американські законодавці у Вашингтоні стали в обороні переслідуваних і ув'язнених в СССР українців та інтервеніювали в їхній обороні.

Інформаційну працю серед американських робітників в Детройті проводили Ярослав Стасик і керівники місцево робітничої Юнії П. Келлі і К. Візінські. Серед робітників і технічного персоналу великих автомобільних фабрик було масово розповсюджено памфлети про українських політичних в'язнів, які видав в англійській мові „Смолоскип".

Заповіджена візита Брежнєва у Бонні хвилює німецьке суспільство

Бонн. — Преса у Західній Німеччині приносить різнородні коментарі на тему заповідженого на травень ц. р. приїзду до Бонну генерального секретаря компартії СССР та наcправжнього керівника совєтської закордонної політики Леоніда Брежнєва. Західньонімецька преса назагал згідна у тому, що Брежнєв хоче прихилити уряд Західньої Німеччини до совєтської концепції паневропейської конференції безпеки, на якій Совєти хочуть дістати затвердження їхнього стану посідання в Европі. Совєти буцім-то, за здогадами німецької преси, готові зробити поступки Західній Німеччині, чи пак коштом німецьких комуністичних „принципіялістів". За першу познаку натиску Москви на східньонімецьке Політбюро вважають передрукування в Східній Німеччині пресового інтерв'ю державного секретаря у Бонні Граберта, в якому той німецький державний муж стверджує, що Західня Німеччина не вважає Східньої Німеччини за „чужу державу" бо це мовляв, держава одного німецького народу, тільки з іншими соціяльно-політичним устроєм. Ця теза противиться теорії німецьких комуністів, які вважають що Східня Німеччина — це цілком окрема суверенна держава, яка створила теж окреме суспільство, яке не має нічого спільного з будь якими капіталістичними країнами, отже в тому числі із Західньою Німеччиною

Помер Пабльо Пікассо на 91 році життя

Париж. — У неділю 8-го квітня ц. р. помер у своїй віллі в Мужен на французькій Рівієрі на 91-му році життя Пабльо Пікассо, один із найславетніших, найбільш прославлених але й найбільш контроверсійних артистів малярів цього сторіччя. Пабльо Пікассо, родом з Маляги в Еспанії, був сином професора Академії мистецтва в Барсельоні, який вчив свого сина змалку рисувати. Пабльо студіював у тій академії, як 15-тирічний юнак, після того перенісся до Академії мистецтва в Мадриді, але вже як 19-тирічний юнак переїхав до Парижу, де інколи бідував настільки, що не міг купити полотна ні потрібних йому фарб. Прийняв прізвище Пікассо своєї мами. Вславився увівши вперше в образотворче мистецтво напрямок кубізму, але експериментував у різних напрямках та різних комбінаціях кольорів. Сотні його образів є в ґалеріях і музеях мистецтва по всьому світу та в багатьох приватних колекціях різнонаціональних багатіїв. Перед своєю смертю плянував влаштувати ще одну виставку своїх останніх 200 образів. Цікавився також політикою і під час громадської війни в Еспанії заявився по стороні комуністів. Тому теж за президента Трумана заборонено йому приїзд до Америки. Але висловлювався зневажливо про совєтський „соцреалізм" в мистецтві. При його смерті була його друга з черги дружина, син і деякі близькі приятелі.

Ігор Шуган, заслужений артист, помер у Пассейку

Пассейк, Н. Дж. У неділю, 8-го квітня у вечірніх годинах в одному з місцевих шпиталів помер на 39-му році життя, після довшої недуги, св. п. Ігор Шуган, заслужений артист українських сцен, зокрема відомий із чолових роль у виставах театральної студії маестра Йосипа Гірняка і опісля Володимира Лисняка. Осиротив дружину артистку Олю із сином Марком та ближчу і дальшу родину. Тлінні останки спочивають в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку. Похорон передбачений на четвер, 12-го квітня, але подробиці ще не встановлені.

ВЛАДИЦІ МСТИСЛАВОВІ СПОВНЯЄТЬСЯ 75 РОКІВ

У вівторок, 10-го квітня 1973, Первоієрархові Української Автокефальної Православної Церкви та Української Православної Церкви в ЗСА, їх Митрополитові Владиці Мстиславові, одному з найвидатніших душпастирів і діячів нашої доби, сповняється 75 років життя. З цієї нагоди Консисторія УПЦеркви в ЗСА публікує в сьогоднішньому виданні „Свободи" окреме привітання, до якого цілком певно долучуються українці не лиш православного, але й інших віровизнань по обох боках океану. Іс Полла єті Деспота!

Громадські збори, присвячені подіям в Україні, відбулися в Чикаґо, Міннеаполіс і Милвокі

Чикаґо. — З ініціятиви Світової управи Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського (ТУСМ) і заходами Крайової управи ТУСМ в ЗСА 6 квітня почався цикль доповідей на тему ситуації і подій в Україні під сучасну пору в окремих українських громадах. Перші такі громадські збори відбулися в Чикаґо, в приміщенні СУМА 6 квітня. Збори підготовив місцевий Осередок Діяльности ТУСМ, а проводила ними голова Осередку студентка Орися Савка. Наступного дня 7 квітня подібні збори відбулися у Міннеаполіс в приміщенні місцевого Українського Народного Дому. Підготовчі заходи провів Осередок Діяльности ТУСМ в Міннеаполіс, що його очолює студент Олександер Товстоп'ят. Він також проводив зібранням. В неділю по полудні 8 квітня громадські збори були влаштовані у Милвокі в залі української католицької парафії. У Милвокі збори підготовив окремий комітет під головування Омеляна Логуша. Проводив зібранням Олесь Черінь, голова Крайової управи ТУСМ. Темою всіх цих громадських зібрань була „Національна політика совєтського режиму на сучасному етапі та форми спротиву в Україні". З доповідями на цю тему виступали члени Сеньйорату ТУСМ д-р Михайло Сосновський, який говорив про національну політику совєтського режиму, та д-р Василь Калинович, який ширше насвітлив стосування леґальних засобів у боротьбі з русифікаційною

(Закінчення на стор. 6-ій)

Дисидент Григорій Подіяпольський має піддатися „психіятричному лікуванню"

Москва. — Агенція Ройтер інформує з Москви, що совєтські військові власті наказали Григорієві Подіяпольському піддатися „психіятричному лікуванню" Як відомо, Григорій Подіяпольський є членом Комітету Оборони Людських Прав в СССР, що його очолює академік А. Сахаров. В останньому часі совєтські поліційні чинники почали посилений натиск на членів цього Комітету, в тому також на А. Сахарова, вимагаючи від них або припинити діяльність в обороні основних прав людини в СССР, або погодитися на виїзд з СССР. Комітет Оборони Людських Прав в СССР виступив був з пропозицією амнестії для всіх політичних в'язнів з нагоди 50річчя утворення СССР, скасування кари смерти, а також розвинув протестну акцію у зв'язку з арештуванням і засиланням дисидентських діячів до таборів примусової праці. Григорій Подіяпольський, 48 років.

Д-р Михайло Козак призначений клінічним асистентом професора

Міннеаполіс (Я.К.). — Медичний Відділ Університету Міннесоти призначив місцевого лікаря і громадського діяча д-ра Михайла Козака клінічним асистентом професора на Відділі загальної медицини (Family Practice) і суспільного здоров'я. Повідомлюючи про це признання голова цього Відділу, проф. д-р Едвард Ціряці заявив: Я певний, що Ваш вклад в навчальну програму цієї ділянки медицини буде надзвичайно важливим в розвитку цього великого завдання".

Д-р Михайло Козак студіював медичні науки в Европі і одержав диплом доктора медицини на Університеті Міннесоти. Він є членом багатьох професійних організацій і має звання Fellow в Американській Академії Родинних Лікарів. Для одержання такого звання вимагається не менше 600 годин після-дипломового навчання і відповідних іспитів. Д-р М. Козак є активним діячем місцевої української громади, зокрема серед молоді. Він і його родина є парафіянами української католицької церкви св. Константина та членами 385-го Відділу Українського Народного Союзу в Міннеаполісі.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Не природа, а система

Едвард Гюз, довголітній референт східньоевропейських справ у „Волл Стріт Джорнелл" і після того голова европейського відділу „Тайму", вмістив у „Рідерс Дайджесті" за квітень ц. р. статтю п. з. „Чому Совєтський Союз не може себе прохарчувати?" Редакція додає від себе, що „ця стаття заснована на численних розмовах з дипломатами, ученими, торговельниками і сільськогосподарськими фахівцями".

Вся ота стаття і її висновки — розторощуючий акт обвинувачення проти комуністичної системи, як єдиного винуватця хронічної харчової кризи в СССР. Автор рішуче заперечує, начебто причиною минулорічного і попередніх „голодових" років в СССР були лиха, спричинені химерами природи — морозом, посухою, спекою чи зливними дощами. Єдина й найголовніша причина те, що кремлівські володарі, почавши від Сталіна, рішили „зробити землю соціялістичною". Сталін драконівськими засобами завів колгоспну систему і зробив селян насправді середньовічними рабами. Хрущов хотів рятувати СССР від голоду експериментом цілинних земель. Рік-річно державно - політичний і поліційний апарат мобілізує мільйони студентів, службовців і робітників для збирання врожаю. Всі ті заходи кінчаються тим, що рік-річно Совєтський Союз опиняється перед загрозою голодової катастрофи.

У тій статті наведено десятки конкретних прикладів повної нездатности і бездарности совєтського апарату, який не всилі дати собі ради з плянуванням і керівництвом, забезпеченням колгоспів тракторами, врешті розподілом плодів сільського господарства. Маленькі присадибні ділянки колгоспників, які становлять тільки 3 відс. управної землі, дають 25 відсотків всієї продукції колгоспів і радгоспів. Тільки тому, що там хлібороб управляє землю добровільно із знанням, як її управляти.

Кремль — приходить до висновку автор — стоїть перед дилемою: або вирекстися комуністичної доктрини і зробити відступ від „соціялізованої землі", наразивши цим себе на бунт твердолобих партійців, або дискредитувати себе в очах всього населення щорічним закупом харчів на більйони долярів у того капіталістичного ворога, що його Хрущов нахвалявся „угробити"...

Кари на злочинців

Сенат прийняв закон, який визначає обов'язкові в'язничні кари до 30 років для вперше арештованих продавців наркотиків і до кінця життя для повторних виконавців того злочину. Це, як читаємо в одному газетному коментарі, „приємна несподіванка" для американського громадянина, бо Конгрес, як і суди в Америці до Найвищого включно, відзначались до цього часу лагідністю і поблажливістю супроти виконавців усіх злочинів. Вони йшли по лінії проповідників, що треба дати злочинцеві нагоду поправитись, що треба злочинців перевиховувати, уможливлювати їм включитися в законопослушне громадянство, і що в'язниця не нарозумлює злочинця, а поглиблює злочинні нахили, продукує злочинство.

Це дуже гарні, гуманні теорії, але у практиці не тільки американських, але й різних чужинецьких відносин виявляється, що внаслідок стосування цих теорій у вироках суддів злочинство прибирає страхітливих розмірів. Стверджено також понад усякий сумнів, що наркотики є подвійною загрозою для суспільства: наркоман у запамороченні наркотиком переступає межу між людиною і звіриною, — наркоман грабує, нападає, вломлюється і вбиває, щоб здобути гроші для купна наркотику, без якого його організм не може обійтись. Наркоман стає жертвою свого навику тому, що він „спробував" тієї отруї, наслідуючи свого товариша чи йдучи за підшептом підступного продавця наркотиків.

Наркомани — хворі люди, яких треба лікувати і для лікування яких створено медично - регабілітаційні центри. Але язву наркоманії підтримують свідомо, пляново і безскрупульно торгівці, які тягнуть величезні зиски з тієї злочинної професії. Тому не може бути супроти них ніякого пожаління та поблажливости. Відстрашити їх від збагачування на людському нещасті можна тільки такими високими карами, щоб вони зрозуміли, що риск не виплачується. І жадним іншим злочинам не можна потурати, а треба протидіяти їм загостреними карами. Згадане на вступі голосування в Сенаті доказало, що члени Конгресу почали прислухатися до голосів суспільства, схвильованого зростом злочинства і лагідними карами для злочинців. Всі судді повинні прислухатись до тих голосів і стояти на сторожі прав і безпеки громадян.

Вас. Онуфрієнко

КОНСТИТУЦІЙНІ ФАНТАЗІЇ

Я прочитав листа від одного давно знайомого, що живе тепер в ЗСА, відіграє якусь ролю в громадському чи й політичному житті і з яким я не мав зв'язку вже ледве не чверть століття. Я не хочу називати його прізвища. Справа не в прізвищі, а в тих думках, які він висловив у листі, що, на жаль, чи, скоріше, на подив поширюються в нас на еміґрації останніми роками.

Мій знайомий, з яким я поділився своїми думками про деякі дивовижні погляди А. Білинського, пише таке: „Я не поділяю багатьох його думок, але він має відвагу їх ставити і викликає дискусію. Згідний з ним, що треба припинити провокації з війною і революцією, а треба толерувати комуністичну ідеологію і в межах конституції домагатись демократичних прав і через них — поширення автономних, національних і інших".

Здається, що людина, яка пише це, цілковито не знає про те, що діється в Україні, а також не має поняття про підсовєтське життя чи, краще сказати, про так званий „соціялістичний устрій" в СССР.

Кілька тижнів тому ми одержали вістку про те, що Вячеслава Чорновола засуджено на 7 років концтабору й 5 років заслання. Про долю В. Мороза також знаємо. І. Дзюба, І. Світличний, Є. Сверстюк і інші заарештовані в січні минулого року, чекають суду й засуду.. Сподіваного показового процесу над ними не буде, бо Москві така імпреза невигідна — занадто багато шуму. Краще по-вовчому перебирати жертви поодинці: світ менше кричатиме, а наслідки будуть ті ж самі: дисиденти будуть по таборах і тюрмах. Всякій людині, яка слідкує за подіями на батьківщині, відомо, що всі засуджені й ті, що чекають на засуди, домагалися прав — дуже невеликих! — у межах конституції СССР й УССР, і поплатилися за цю сміливість свободою. Вони не закликали до революції! Що було б, коли б хтось із них повторив слова Тараса Шевченка:

Та добре вигострить сокиру
Та й заходиться
вже будить, —
відомо: вироки смерти.

І тут приходить питання про „межі конституції" СССР. Наївний мій знайомий вважає, що в СССР є конституція, якою можна користуватися. Я не кажу нічого про А. Білинського: ця людина вроїла собі в голову й товче й меле те саме, що в СССР є справжня конституція, як у демократичному світі, і нею треба лише належно користуватися. І все буде гаразд. Хто ж її порушує — той мусить чекати покари, бо на неї заслуговує.

Цей дивовижний погляд про наявність в СССР конституції, на жаль, не одному затьмарив мозок. Ні одному з них, однак, не приходить до голови простий запит: якщо є конституція, то де там є орган, який пильнує за дотриманням її приписів? Якщо немає такого, незалежного від уряду, органу, тоді немає й конституції. Так само, як, скажім, не мають вартости закони в світі, якщо немає кому слідкувати за їх дотриманням: чого варті закони без суду й поліції? Отже, фактично в СССР немає конституції, бо немає кому наглядати за дотриманням її приписів, що зобов'язують як громадян, так і уряд.

Коли б була конституція в УССР, В. Мороз мав би право й можливість потягти уряд до суду за порушення її приписів. Він цього не зробив тому, що немає кому поскаржитися на уряд за порушення конституції. Уряд став вище від власного писаного закону, став законом понад законами.

Тому виникає питання, на яке ні А. Білинський, ні його відверті й приховані послідовники не мають відповіді: яким чином можуть совєтські громадяни домагатися своїх прав у межах конституції? Як і перед ким?

Цілком неясне питання толерування к о м уністичної ідеології. Як і чому треба її толерувати, з нею не погоджуючись? І — що ще цікавіше — як можна толерувати комуністичну ідеологію й одночасно добиватися своїх громадянських прав, які не існують лише наслідком того, що ідеологи комунізму з допомогою КҐБ стали вище від усякого закону?

Якщо навіть ті, що добиваються громадянських прав у межах конституції, сидять по таборах, у слідчих камерах або щодня наражені на арешт, то немає чого й говорити про тих, хто насмілився б відверто закликати до революції в СССР. Таких мій знайомий називає — і нас на еміґрації також — провокаторами, бо „треба припинити провокації з війною і революцією".

Навіть поверховний погляд на історію революційних рухів в Україні показує, що різних видів угодівство не приносило бажаних наслідків. Народ уперед вели не угодівці, а сміливці, одержимі ідеєю визволення народу з російської неволі: Шевченко, Франко, Українка. Якщо на них дивитися очима мого знайомого, вони — провокатори, а найбільші добродії народу — це угодівці, що діяли в межах законів та закликали інших робити це саме. Шевченків заклик „поховайте та вставайте, кайдани порвіте" — виходить, провокація. Франкове „проти рожна перти, проти хвиль плисти" — провокація. Лесі Українки: „убий — не здамся" — провокація...

Ніхто з еміґрації не закликає народ до революції, розуміючи, що революції щодня не робляться. Але ніхто не сміє також стримувати в народі, що починає пробуджуватися, гін до волі, ніхто не сміє гасити в нього прагнення національної й соціяльної справедливости й убивати в ньому віру в нас, що живемо у вільному світі, опортуністичними закликами „змиритися" й „покоритися", бо покірну овечку чекає краща доля, ніж ту, що втікає від ножа...

Роман Кецала

ЗА НАШУ ФІНАНСОВУ БАЗУ

(2)

Це все, що я дотепер написав, це був немов би вступ до того, що саме тепер хочу сказати. А хочу сказати, що ми, українці в Америці, мусимо мати матеріяльну базу, мати громадський капітал, яким могли б розпоряджатись і яким могли б допомогти українській еміґрації стати на міцній матеріяльній базі.

Сьогодні чи завтра — само життя змусить нашу українську спільноту у ЗСА створити якусь постійну фінансову базу в формі фундації чи у якійсь іншій формі, відсотками якої можна було б оплачувати наші культурні установи і всякі заходи, не порушуючи закладового капіталу самої інституції. Варто вже заздалегідь призадуматись над створенням такої громадської установи, яка б уміла орудувати грішми так, щоб з часом стала джерелом фінансування культурних починів української діяспори, не простягаючи руки до громадянства.

Щоб цей важливий задум набрав конкретних і реальних форм, необхідно передискутувати цю важливу справу, поділитися думками, скликати громадські збори і створити ініціятивний комітет, який зайнявся б організацією нової української фінансової установи.

Хтось скаже, що це фантазія, яку неможливо в наших умовинах зреалізувати. Поки вискажу свої завваження у цій справі, хочу згадати, що окремі національні групи ЗСА доробились великих капіталів і виявили велике зрозуміння для свого народу, створюючи одні державу Ізраїль, а інші ще раніше незалежну державу Ірляндію. Ці групи домоглися своєї цілі тому, що спільно і зорганізовано взялися за це діло.

Тепер спитаймо себе, чи ми гірші від них, чи ми дурніші від них, що не можемо здобутися на громадський капітал, який би був власністю українського народу поза батьківщиною. Знаємо, що у сучасному світі капітал є підставою розвитку і зростання окремих народів і держав. Без матеріяльної бази ми ніколи не зможемо розвинутися як слід і стати міцною ногою там, де сьогодні є — ми будемо, як каже І. Франко, „тільки калікою безногою".

Звідки ж узяти гроші на ту ціль?. На це завважу, що українська громада вміє бути жертвенною там, де вона бачить високу ціль (і конкретний плян) своїх видаткувань на шляхетні цілі для добра нації. Ми, українці на еміґрації, склали іспит з нашої жертвенности для добра непроминальних вартостей в користь українського народу. Наприклад, українська громада в ЗСА спільними зусиллями склала майже півмільйона долярів, точніше 424,122.84 дол. на пам'ятник Шевченкові у Вашинґтоні, пожертвувала понад 1,800.-000 дол. на українські наукові катедри при університеті у Гарварді, створила і утримує національні музеї тощо.

Свої обов'язки українці чесно виконують супроти своїх Церков і громади, не враховуючи видатків місцевих організацій і імпрез. Тому якось незручно ще раз простягати руку до громадянства, щоб знову давало гроші на якусь українську інституцію чи фундацію, яку само життя і час висунуть нам на чоло, як справу необхідну, а в даних умовинах навіть конечну.

Тож слід запропонувати, щоб задумана і обговорювана у цій статті установа була на зразок банку, що переводив би всякі фінансові операції і цим помножував наш громадський капітал в Америці і Канаді. Назвімо цю установу „Скарб Українського Народу".

Звідки і як здобути гроші на цю установу? Нас, українців, у ЗСА є коло мільйона, і, якщо б тільки частина нашого суспільства, свідомі і творчі одиниці з патріотичних мотивів склали тільки по 100 дол. на ощадностеві книжечки згаданого банку, а зреклися відсотків від цих 100 долярів на протяг перших п'яти років, то ми мали б капітал може не надто великий, але з місця могли б братися до основної праці над розбудовою нашої установи, що мала б започаткувати нову еру в розбудові нашої матеріяльної бази на еміґрації.

До згаданої установи належали б особи не тільки одної якоїсь місцевости, але цілої Америки, і не одної тільки групи, але всі, хто почуває себе українцем без різниці віровизнання, віку, політичних переконань, — словом усі, кому дорога ідея матеріяльної розбудови українського життя поза батьківщиною.

Щоб цього досягнути, треба зорганізувати збіркові комітети у скупченнях українських поселень, які збирали б гроші, а ощадностеві книжечки видавав би їм банк „Скарбу Українського Народу". Це все врегулює статут, що його треба укласти зараз же після уконституювання Дирекції на початкових засіданнях Управи. Окремі інституції і поодинокі особи можуть вкладати свої гроші без жадного ризика у згаданому банку, бо це буде всенародна установа, гарантована і забезпечена всіми можливими засобами матеріяльної безпеки, а передусім великим моральним і національним престижем нашої всієї спільноти на еміґрації.

У початковій стадії, коли вже уконституюється Управа згаданої установи, конечним буде розписати відозви і заклики у пресі, звернути-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Іванна Савицька

МАЛИЙ РЕПОРТАЖ З „ВЕЛИКОЇ ПОДОРОЖІ ЗА ВОДУ"

Бажання поїхати туди зродилося в мені вже в той час, як під майбутній український хмаросяг в Джерзі Сіті застромили першу лопату.

Коли ж згодом, мов гриб по дощі, з'явилася у сусідстві ще одна небосяжна споруда, окрилена опікунчими обіймами того ж самого Народного Союзу, я рішила невідкладно туди поїхати. Пашпорта, візи і щеплення непотрібно. Гостинне Джерзі Сіті впускає туристів за гудзонську воду без жадної затримки. Не контролюють навіть ваших валізок.

Чому ж не оглянути українських досягнень зблизька, не перевірити можливостей поселення в тому небосягу, звідкіля із найвищого, двадцять третього поверху так близько до неба?

Як же ж їхати туди? Ввічлива й усміхнена пані Ґена приходить мені на допомогу. Вияснює, вирисовує і виписує на папірчику назви зупинок, все гарненько розтлумачує, гейби веде за руку. Спасибі їй за це!

Наспівуючи пісеньку „Та болять ніжки", сідаю в автобус на розі Дев'ятої вулиці і Другої авеню. Швидкошвиденько доїжджаю до Шостої авеню, збігаю східцями вниз до „ПАТ" підземки, розмінюю доляра в автоматі і, вкидаючи тридцять центів, проходжу на ясну, модерну і чисту плятформу, наче паризьке метро.

З правого боку безшумно й розмашисто заїздить блискучий змій Джорнал Сквер, на диво ніким непописаний (що за чудо!), і несе мене в хвилюючу подорож у невідоме.

Перша зупинка Крістофер, друга—Павонія (точнісінько так, як казала пані Ґена), нема коли й оглянутись, як уже Ґров. Я висідаю і рухомими східцями випливаю на Божий світ.

Він тут інший, як на засміченій, брудній і перелюдненій Долині міста. Широкий, ясний, просторий. Є деревцятка й трава, скоро заквітнуть квіти.

Шукаючи очима хмаросягу, стою й роздивляюсь довкруги. З крамниці, що навпроти, виходить довгоносий чоловічок і питає:

— Ну? Вам треба чогось, може помогти?

Я впізнаю, з ким маю діло, і жартую:

— Тут нічого не пахне, а саме по пахощах маю відшукати редакцію української газети.

— Не пахне? А що має пахнути, може цибуля?

— Цибулею пахло в нашому коханому Белзі, пам'ятаєте? Тут, кажуть, кожного дня пахне щось інше. На середу припадають конвалії.

— Конвалії в березні? — здивувався мій співрозмовник. — Ви хіба чуда хочете, ще одного чуда, вистачить того, що ось тут ,за тим закрутом.

Я глянула й остовпіла. На овиді височів перший у світі український хмародер, а по правиці стріляв аж під небо новісінький житловий будинок, мрія і надія соток українців, що, мов ті сардинки, душаться по тісненьких помешканнях.

Незнайомий почав говорити:

— Ви, українці, зробите з Джерзі Сіті свій власний Ізраїль. Ще тільки Голди Меїр і Моше Даяна вам бракує — і держава готова.

— Моше Даянів у нас більше, як ви думаєте. Командантів багато, тільки нема кому слухати.

— О, то добре, добре для нас, жидів, а то ми вже стали боятися, що пропадемо через вас.

Я попрощалася й подалася до старого будинку Народного Союзу.

Була обідова пора. З відчинених редакційних дверей віяло запашною кавою. На столі одного з редакторів стояла батерія кав, позначених дивовижними кривульками (одна ложечка цукру, дві, без, біла, чорна...). Кава швидко щезала на письмових столах, спритно прихована стиртами готових до друку статтей. Я глянула детективним оком на найближчий стіл і зразу побачила, що „не тільки поезією живе людина". За синім, мов небо, рукавом скривався соковитий помідор, більших як звичайно розмірів і довга, величенька булочка щедро переложена шинкою...

При останньому столику сиділа жіноча постать, все ще похилена над рукописом. Так і хотілося спитати:

— Сеструню, голубуню, чи ти їла, чи ти пила?

— „Як я бігла через місточок, вхопила салатки листочок. Як бігла через гребельку, ковтнула кави крапельку. Стільки їла й стільки пила".

Не гаючи часу, редактор розгорнув на столі плян житлового будинку, і я зразу попала в казку тисяча і одної ночі. Все новісіньке, чистесеньке, модерне, вигідне, люксусове. Вам гаряче? Тиснете ґудзичок — і вже повіває травневий лагідний вітерець. Зимний, осінній холод? Знову ґудзичок і знову тепло, гейби із самої Флориди. В модерній кухонці тиснете ґузичок — і свіжі вареники так і сиплються прямо на вашу тарілку.

Хочете помріяти трішки, глянути на срібний місяць. До ваших вікон прямо з висот сиплються мерехтливі зорі. Наставте жмені й ловіть зорі-мрії в цупкі обійми.

Від мрій переходимо до дійсности. Редактор веде мене сходами нагору, де ввічлива пані Уляна інформує, пояснює, заохочує і відкриває краєчок картотеки зголошень. Знаходжу багато знайомих, багато цікавих, милих і гарних людей.

А потім необхідна фотографія. Молодшої генерації редактор націлюється на нас апаратом — нема коли причесати волосся, навести красу, нема вже стативу і чорної капи, ні пташки, що злітає з віконця — цок, і знімка готова. Невже ж це я, невже я так виглядаю? Пані Уляна сміється. В її роках всі знімки вдаються надзвичайно.

Згодом в і д к риваються двері і я входжу до кімнати найвищої Союзової інстанції. Дружня й цікава розмова продовжується. З вікон оглядаємо стрілисті, знайомі будівлі, говоримо про майбутнє, про ріст нашої громади в Джерзі Сіті, про наш черговий, стомилевий крок наперед.

Прощаюсь і відходжу.

Хочеться вірити, що пізнім літом або ранньою осінню ловитимемо мерехтливі зорі з ласкавого, надгудзонського неба.

Д-р Василь Вереш

КАРПАТСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ ЦЕНТР

(2)

Д-р Річард Реноф подав інформацію про свою дисертаційну працю „Соціологічний аспект церковного двоподілу в 1930 р. в Америці". У цій праці він доказує, що розпорядження папи про целебат у Карпатській Католицькій Церкві Візантійського обряду привело до того, що досить велика частина парохій у ЗСА вийшла з-під юрисдикції тодішнього владики Василя Такача і створила своєрідну православну церкву на чолі з владикою Орестом Черняком. Та церква прийняла назву „Карпаторусская Греко-Кафтолическая Првославная Церков Восточного Обряду" з катедрою в Джонставні, Па., а пізніше в Бриджпорті, Конн.

Д-р Василь Вереш, секретар, у своєму звіті поінформував, що Дослідний Центр засновано 30 червня 1958 р., щоб збирати матеріяли та досліджувати події пов'язані з розвитком Карпатської України. Заснування Центру привітав широкий загал, як теж інші українські наукові осередки. Від того часу відбувалися семінари та конференції, крім звичайних засідань та нарад Центру.

До кінця листопада 1972 р. влаштовано 9 конференцій та 10 семінарів. Тематикою їх були завжди проблеми карпатських українців або американських русинів, стан їх національно-політичного, культурного і церковно - релігійного розв и т к у в кол. Угорщині та в ЧСР. Він насвітлив ситуацію, в якій дійшло до проголошення самостійности Карпатської України. Розповів про сучасний стан на Пряшівщині: про церковно-релігійне життя, національне питання та взаємини зі словаками, справи шкільництва, образотворче мистецтво та видавничу діяльність. Про виставку видань із Пряшівщини, яка послужила доброю інформацією про тамошнє культурне життя.

Інші доповіді насвітлювали розвиток церковно-релігійного життя американських русинів, релігійні справи, громадські організації та столітнє шукання розв'язки питання: хто ми є? Як маємо себе називати? У тій справі доповідь відчитав бл. пам. отець Александер Папп під заг. Carpatho Ruthenians in USA before World War II". Слово про Карпатські Дієцезіяльні Музеї. Дослідний Центр видав окремий заклик у пресі, щоб до музеїв надсилати пам'яткові предмети, які походять з Карпатської України або Пряшівщини. Окрему увагу присвячено вшануванню пам'яті мучеників української Церкви, що було пов'язане з панахидами в карпатській церкві св. Марії в Ню Йорку. Панахиди відправляв з повною асистою Їх ексцеленція Владика Михаїл Дудик, Єпископ Пассейку, який опісля виголосив слово на семінарі. В такий спосіб вшановано пам'ять бл. п. Єпископа ужгородської дієцезії Теодора Ромжі, бл. п. Владики Павла Гойдича, Єпископа Пряшівської України.

Окремий семінар присвячено пам'яті Є п и с копа Д. Няради, який востаннє очолював Крижевацьку дієцезію в Югославії, але перед тим був Владикою Пряшівської дієцезії, а протягом існування автономного уряду Карпатської України — Єпископом у Хусті.

На окремому семінарі подано аналізу історії заключення Ужгородської Унії з приводу 325-ліття та історію боротьби за самостійність греко-кат. дієцезії в Мукачеві та причини її перенесення до Ужгороду. Між іншим з'ясовано ролю ген. Льва Прхали, якого празький уряд накинув хустському урядові, викликавши тим збройний конфлікт в березні 1939 р. З приводу 75-ліття проф. Августина Штефана, голови кол. Сойму К. У. влаштовано Святочний Вечір і прийняття, в якому брала участь уся родина та широка репрезентація українських громад на чолі з президентом УНР д-ром Стефаном Витвицьким.

В семінарах та на конференціях з д о п о в ідями та словом виступали: Їх ексцеленція Владика Михаїл Дудик, монс. Р. Мисулич, бл. п. о. Павло Даньо, бл. п. о. Александер Паап, о. Себастіян Саболь, ЧСВВ, о. д-р Василій Шерегій, о. Іван Сливка, бл. п. президент УНР д-р Стефан Витвицький, проф. Августин Штефан, голова Сойму Карпатської України та міністер освіти, Юліян Ревай, прем'єр уряду Карпатської України, проф. Іван Фізер, д-р Вол. Клюфас, д-р Павло Маґочі, проф. д-р Михайло Пап, проф. д-р Петро Стерчо, Іван Світ, д-р Едвард Ренофф, д-р Степан Росоха, Осип Тулек, ред. Микола Вайда, д-р Василь Вереш, інж. Михайло Вінтонів та ін.

Проф. П. Стерчо поінформував про постанови статуту КДЦ, стверджуючи, що КДЦ є науково-дослідчою установою, ціллю якої є досліджувати і збирати матеріяли про наш нарід в Карпатській Україні і діяспорі, про його культурно-національний і релігійний розвиток та національно-політичне відродження.

Учасники прийняли до відома виголошені звіти й уділили абсолюторію попередній Управі КДЦ з подякою за широко пророблену працю.

До нової Управи вибрано: проф. Августин Штефан — довгохвилинною аклямацією вибраний почесним головою КДЦ; Юліян Ревай — голова, проф. д-р Стерчо — заступник голови й керівник історичної секції КДЦ, о. проф. Василій Шерегій — заступник голови й керівник Секції церковних та музейних справ, д-р Степан Росоха — заступник голови й керівник видавничих справ, о. д-р Василь Бойсак — заступник голови й референт фінансово - господарс ь к и х справ, д-р Василь Вереш — секретар, д-р Р. Голіят — референт преси й інформації. Члени Управи: проф. Дмитро Ґадоба, мґр Бланка Каган і Василь Тимко. Контрольна комісія: проф. Михайло Пап — голова, д-р Павло Р. Маґочі й інж. Олександер Бабиченко — члени.

Новообраний голова КДЦ Юліян Ревай подякував за довір'я та співпрацю і подав плян праці.

Плян дальшої праці із деякими додатками та вияснениями прийнято. Із уваги на обширність пляну, який охоплює національно-політичні, культурні та видавничі завдання, подаємо з нього лише деякі уривки.

Як найголовнішу частину треба відзначити потребу оборони національних та культурних прав і потреб нашого народу під Карпатами, зокрема в Чехо-Словаччині, на Пряшівщині. В тій цілі поробиться всі можливі заходи, щоб створити нову установу або відновити давнішу, і то разом з американськими організац і я м и карпатських русинів, згл. з представниками американської ґенерації.

Між двома світовими війнами в Америці діяли досить активно різні о р г а н ізації, як: Карпаторусский Народний Комітет, Карпаторусска Єдність, Американська Рада Карпаторуських Русинів, Американська Карпаторусска Центральная Конференція, Комітет Помочи, Карпаторусский Союз, Карпато-Рутеніян Конґрес.

(Далі буде)

Наукова Конференція Математично-Фізичної Секції НТШ

24 березня ц.р. Математично-Фізична Секція Наукового Т-ва Шевченка влаштувала чергову Наукову Конференцію, яку відкрив і нею проводив директор Секції проф. д-р О. Андрушків. Доповідь на тему „Розвиток всесвіту під час першої секунди його існування" виголосив д-р Олекса Біланюк, професор фізики Свартморського коледжу. Доповідь поділив прелеґент на п'ять частин, а саме: Чи наука в стані вияснити постання всесвіту?; Досліди і спостереження в тій ділянці; Теорія первісного ядра; Доби розвитку всесвіту; Передбачення майбутнього розвитку всесвіту і його кінця.

Прелеґент ствердив, що, приймаючи певні засади, як, напр., незалежність законів фізики від часу, місця і скалі, відсутність особливих місць і особливих напрямів — можна багато сказати про розвиток всесвіту (космогонія). Матерія виступає у виді твердих тіл, або у квантовій формі (частинки „світла"). У загальному можна сказати, що космос є збудований із атомів, зір, галактик і галактичних роїв. На підставі спостережень вдалося ствердити, що всесвіт розширяється і швидкість „утечі" галактик від себе зростає з віддаллю, пропорційно до віддалі. Сьогодні знані методи помірів віку зірок, радіоактивних первнів і „утечі" світів.

На підставі тих даних створено теорію первісного спалаху (Альфер - Бете - Гамов - Гаяші). Тридцять більйонів літ тому ввесь зміст всесвіту був скупчений у „первісному ядрі". У першій секунді творення всесвіту була перевага світла і тут розрізняємо три доби, що були короткі, але дуже обильні на зміни, що зайшли в тому часі. По них тривала перехідна доба від одного до 10 тисяч років, а по них доба матерії, що триває досі. У дальшому розвитку всесвіту передбачається ріст нашого сонця, яке проковтне цілу нашу плянетарну систему. Пізніше є можливість щораз дальшого поширення всесвіту або його повороту до нової точки спалаху і концепції пульсуючого космосу. Щоб відповісти на дальші, ще нерозв'язані проблеми, потрібні дальші досліди у фізиці космосу.

З черги проф. д-р Осип Андрушків, професор Сітон Гал університету, зазнайомив присутніх з життям і працею великого українського математика Михайла Филиповича Кравчука. Біографічні дані про нього є базовані на статті, що появилася в Українському Математичному журналі 1968 р., т. 20 — російською мовою. Там пишеться про нього, як про великого совєтського математика, хоча в подібних ситуаціях, якщо йдеться про російського математика, все наголошується „крупный русский математик".

Михайло Ф. Кравчук, уродженець Волині (1892 р.) покінчив гімназію в Луцьку 1910 р. і вступив на фізико-математичний факультет Київського університету. По закінченні університету 1914 р., почав дослідчу працю в математичних дисциплінах. В 1924 р. промувався на доктора математичних наук, у 1929 р. обрано його дійсним членом Всеукраїнської Академії Наук. У цілій науковій діяльності акад. Кравчук підкреслював творчість української духовости. За те, як знаємо з інших джерел, попав у неласку тодішнього режиму і був переслідуваний. „В розквіті творчих сил і можливостей — помер 9 березня 1942 р." — так сказано у математичному журналі. Але не сказано, де і в яких обставинах довелось йому покінчити життя на 50-му році. Очевидно, причинились до цього обставини заслання.

Із наукових 161 праць — 120 написані українською мовою. Прелеґентові не відомо, чи є інший український математик, який написав би стільки праць українською мовою. Інші праці писав академік Кравчук французькою мовою. У Збірниках і Sitzungsberichte Математично-Природничо-Лікарської Секції НТШ помістив він 18 наукових праць під час співпраці ВУАН з НТШ. У академіка Кравчука були многогранні зацікавлення у математиці. Ділянкою його зацікавлень була нумерична аналіза, диференціяльні й інтеґральні рівняння, теорія правдоподібности і математична статистика, теорія функції комплексної змінної, лінійна альґебра. Він був творцем теорії моментів і автором двотомової монографії п.н. „Застосування способу моментів до розв'язування лінійних диференціяльних і інтеґральних рівнянь". Залишив також праці педагогічного характеру і праці про українську математичну термінологію.

У століття НТШ, що його ми святкуємо у цьому році, згадуємо академіка Кравчука, як одного з найвизначніших дійсних членів Математично-Природничо - Лікарської Секції НТШ. У дискусії брали участь, крім прелеґентів, проф. д-р В. Петришин, інж. І. Гаврилюк, проф. д-р Є. Лащик, проф. д-р Р. Андрушків, інж. Я. Зубаль, проф. М. Заклинський та ін.

О.А.

Василь Шарван переобраний на голову УККА у Боффало

24-ті річні загальні збори УККА, Відділ у Боффало, відбулися в неділю 1 квітня ц. р. о год. 3-ій по полудні в Українському Домі „Дніпро".

Представники місцевих українських організацій і товариств, які входять в систему УККА в Боффало, як теж і платники Українського Народного Фонду були присутніми на зборах. Зборами проводила Президія: Богдан Мороз — голова, Олександер Коваль — заступник, Стефанія Гаврилюк — секретар. Звіти Управи вислухано та прийнято, й уступаючій Управі уділено абсолюторію.

До Екзекутиви на рік 1973-74 вибрано: Василь Шарван — голова, д-р Андрій Дякун — 1-ий заступник і референт зовнішніх зв'язків, Юліян Конотопський — 2-ий заступник і референт внутрішніх справ, Марта Гаврилюк — секретар, Дмитро Мацьків — фінансовий референт, Василь Пристайко — референт Українського Народного Фонду, Адріян Цьолко — культурно - освітній референт, Петро Петришин — референт молоді, Оксана Бережницька — голова допомогової секції, Ніля Стецьків — референт Рідної Школи, д-р Мирослав Грещишин, мґр Петро Пуцак, Василь Сивенький — вільні члени; Петро Поліщук, Маріян Морозевич, Богдан Мороз — Контрольна комісія; проф. Осип Залеський, Іван Коман, Михайло Лисак — Товариський суд.

На закінчення голова, Василь Шарван звернувся, закликаючи представників українських організацій і товариств до ще більш посиленої співпраці.

Збори закінчено відспіванням національного гимну.

Марта Гаврилюк

Д. М. Снігурович переобраний на голову Відділу УККА в Ню Гейвені

Ню Гейвен, Конн. — Тут у суботу 31-го березня ц. р. відбулися річні загальні збори місцевого Відділу УККА. Зборами проводила Президія: мґр М. Бойко — предсідник, В. Катречко — секретар. Збори делеґатів і платників УНФонду вислухали звіт місцевої Управи, в якому накреслено минулорічну діяльність. Збори з подякою уділили абсолюторію уступаючій Управі і одноголосно вибрали Управу Відділу на нову каденцію, яку вже у восьме очолив д-р М. Снігурович. Управа: проф. І. Телюк і д-р Я. Туркало — заступники голови, В. Катречко — секретарка, сотник І. Стратичук — скарбник і референт УНФонду; члени Управи: Гн. Андрусишин, С. Данко, Ст. Данів, Ст. Посполита. Контрольна комісія: директор М. Кошак, М. Пушкар, В. Гачкевич. Товариський суд: мґр О. Микетей, мґр М. Бойко, С. Садівський.

Місцевий Відділ УККА присвячує багато уваги над влаштуванням рік-річно всіх національних свят, як також — активний у зв'язках із місцевим американським публічним життям, та співпрацює з представниками поневолених народів.

Н. Н.

Совєтські „специ" виконують підводні роботи в Бенґладеші

Дакка. — Вже майже рік працюють у Бенґладеші групи фахівців із СССР, складені головно із водолазів-підводників та військовиків. За цей час совєтські підводники підняли з дна затоки-порту 10 великих і один менший затоплений корабель у порту Чіттаґонґ, які затонули під час воєнних дій у 1971 році. Цей порт називають „морськими ворітьми" Бангладешу, він важливий для з о в нішньої торгівлі. Московська „Правда" з 31 березня повідомляла, що совєтські „групи підводників працюють на запрошення уряду молодої республіки". Присутність совєтських військовиків та морських спеціялістів може також вказувати на бажання СССР не лише очистити порт Чіттаґонґ, а й використати його для своєї надводної чи підводної фльоти, яку СССР посилено розбудовує.

Чикаго у 100-річчя НТШ

(М. Ю.). — Тут, у сторіччя Наукового Т-ва ім Шевченка під святочним Патронатом Українських Церков, товариств і організацій відбудуться в Чикаго три імпрези.

У суботу 14 квітня ц. р. о 6-ій год. по пол., в Українському Музеї, 2453 Вест Чикаго Евню, відбудуться наукові доповіді для ширшого громадянства і Виставка Публікацій НТШ. Виставку підготовляє У к р аїнський Музей при допомозі членів Т-ва Українських Бібліотекарів Америки: Теми доповідей: д-р Роман Верес — „Огляд видань НТШ" і проф. д-р Дмитро Штогрин — „Українські матеріяли в сучасних польських архівах".

У суботу 5 травня 1973 р. о 5-ій год. по пол. в залі УНСоюзу, 843 Н. Вестерн Евню, відбудуться наукові доповіді для ширшого громадянства на теми про вклад НТШ в науку про самобутність українського мовознавства, літературознавства і історії України. Доповіді виголосять університетські професори: д-р Степан Самбірський, д-р Марія Овчаренко і д-р Степан Горак. Д-р Дмитро Штогрин доповідатиме на тему „Участь українських вчених у міжнародних наукових конференціях та виданнях 20-30-х років".

Субота 19 травня ц. р., год. 5 по пол., в авдиторії школи Шопена, 2450 Вест Райс вул., відбудеться Ювілейний Концерт у 100-річчя НТШ. Ювілейну промову виголосить проф. д-р Матвій Стахів, голова НТШ. Участь беруть: мішаний хор „Сурма" — дир. проф. Я. Яримович; Ансамбль Бандуристів ОДУМ-у у супроводі хору ОДУМ-у — дир. Анатолій Луппо; симфонічна оркестра СУМА — дир. проф. М. Голіян. Молодечі організації — збірна декламація. Оформлення сцени під зарядом артистки - малярки Марії Гарасовської - Дачишин.

Імпрези влаштовує місцевий Громадський Святковий Комітет.

Концерт у честь Т. Шевченка в Туксоні

У неділю 25-го березня ц. р. вперше в Туксоні, Арізона відбувся Шевченківський концерт. Із вступним словом виступив голова Українсько - Американсько г о Клюбу, Дверніцький. Про життя і творчість Т. Шевченка виголосив промову, українською мовою, Михайло Мельникович. По-англійськи доповідала п-і Радей. Поеми рецитував Атаманчук. Дві українські пісні на гармонії відіграв Стефан Т р а ч ук. Програму концерту закінчено відспіванням українсько-го н а ц іо нального гимну. Святкування завершила спільна вечеря, котрою займалася п-і Дверницька та інші пані.

Михайло Мельникович

Совєтські історики одержали дальші „невідкладні завдання"

Москва. — „Правда" з 29 березня інформує, що під кінець березня в Москві відбулася нарада „директорів інститутів історії, керівників ряду наукових установ, міністерств і відомств, відомих учених - істориків". На цьому засіданні обговорювалося питання про виконання постанов ЦК КПСС з 14 серпня 1967 року „Про заходи в справі дальшого розвитку суспільних наук і збільшенні їх ролі в комуністичному будівництві". Идеться тут про відповідне „унапрямлення" дослідної праці п о н а д 200,000 вчених істориків та викладачів історії на високих і у середніх школах СССР. В інформації про засідання говориться, що совєтські історики багато зробили за останні роки для розвитку історичної науки, зокрема на відтинку дослідів ролі КПСС в „будівництві соціялістичного ладу" та на відтинку „виховання совєтського народу". Все таки, пише газета, „мало місце, як вже відзначувалося в партійній і науковій пресі, а також у виступах на цьому засіданні, помилки методологічного порядку. В деяких публікаціях недостатньо п р о в одився принцип партійности, допускався відхід від марксистсько - ленінської концепції історичного процесу". Маючи все це на увазі, нарада істориків прийняла постанову про „актуальність дальшого опрацьовування проблем все більшої ролі партії в будівництві комуністичного суспільства, питань теорії і практики партійного будівництва". Іншим „важливим" завданням є „розвінчувати буржуазних і опортуністичних фальсифікаторів історії". На нараді виступав С. П. Трапезніков, завідуючий Відділом науки і учбових закладів ЦК КПСС.

Вечір поезії та пісні поневолених народів

На Вечорі поневолених народів. У першому ряді сидять (зліва): Марія Душник, Зані Озоліс (лотишка), Маль Юрма (естонка), Юта Курман (естонка), Бриґіта Заяць (українка), Ірина Веблайтіс (литовка) та українки Іванка Кузів і Ярослава Стахідв.

Між учасниками вечора поезії, пісні та слова влаштованого з нагоди 55-літньої річниці естонської незалежности, була також українська група та представники інших поневолених народів. З українців в вечорі взяли участь Марія Душник, референтка зв'язків СУА, яка виголосила промову про українську історію та віддеклямувала „Заповіт" Шевченка (в супроводі бандури) і „Даремні Сльози" Лесі Українки — англійською мовою; Бриґіта Заяць, Іванка Кузів, Ірина Чорна та Ярослав Стахів. Панни Кузів, Заяць та Цебрій, членки хору СУМА „Жайворонки, відспівали ряд українських народних пісень, а панна Чорна та п. Стахів, бандуристи „Пласту", відіграли кілька інструментальних пісень та акомпаніювали співачкам.

Виступи українських учасників, що їх зорганізувала п-і Душник, гаряче сприйнято публікою, а виступи української молоді були атракцією вечора. Між гістьми, яких представлено публічно, були — Олена Процюк, референтка СФУЖО, Дарія Сепаняк, заступниця Жіночої Організації ООЧСУ, та Олександра Кіршак, голова Окружної Ради СУА в Ню Йорку.

Ансамблеві в альбом

(Із нагоди заснування школи гри на бандурі і Ансамблю Бандуристів при хорі „Думка")

Знавці підкреслюють, що доля кобзи-бандури якось органічно пов'язана з історією України. Оповідають, що успіх зриву Хмельницького у великій мірі завдячується пропаґандивній підготові проведеній козаками-бандурниками (як їх тоді звали). Пізніше поневолення України п о з н ачилося тим, що бандура перейшла в руки сліпців-калік. І Шевченко знав уже „перебендю, старого, сліпого". Але він знав і таємницю бандури, тому й поезії свої, що збудили Україну до нового життя, назвав „Кобзарем". Під кінець минулого століття, коли вже „добрі люди" збиралися остаточно поховати Україну, багато писалося з нагоди смерти „останнього кобзаря" Остапа Вересая. І коли з початком цього століття бандура опинилася в руках зрячих кобзарів на чолі з Гнатом Хоткевичом, то цей стало знаком відродження України. У часи Визвольних Змагань було вже чимало новітніх кобзарів включно з віртуозами, як ось Василь Ємець чи Кость Місевич. Зформувалася модерна школа сольової гри на бандурі, основу якій поклав Кость Місевич, і яка видала між іншими таких відомих в українському еміґраційному середовищі кобзарів, як віртуоз пок. Зиновій Штокалко та бандурист-педагог о. Сергій Кіндзерявий-Пастухів, який вже від років провадить систематичну школу при ООЧСУ в Гемпстедті.

Коли в „Думки" зродилася щаслива ідея заснувати ансамбль бандуристів, то дотеперішній успіх слід розглядати як знак зросту і розвитку Української Ідеї. Протягом, дослівно, кільканадцяти днів зголосилося стільки бажаючих вивчати сольову гру на бандурі, що вже прийшлося спровадити понад два десятки нових інструментів і при Ансамблі відкривається систематична школа гри на бандурі під керівництвом о. Сергія Кіндзерявого-Пастухова.

Опікуни Ансамблю,
Микола Чорний
Зенон Іваснків

Леонід Полтава

БУДІВНИЧІ НОВОЇ АМЕРИКИ

(1)

П'ять років тому, в 1968 р., „Свобода" в репортажі „Гетьманський дар на українські студії в Гарварді" інформувала, що українська родина із Стейт Коледжу, Па., передала через мґра С. Хемича на ФКУ 5 000 дол. Тоді голова Фонду Катедри Українознавства сказав: „Це найбільша пожертва за останні 10 років".

14-го березня у „Свободі" була вістка, що та ж родина, Олекса і Галина Воскобійники, заснувала індивідуальну фундацію при УВАН, на яку буде передавати 5 000 дол. щороку, головно для стипендій студентам-докторантам з україністики.

З Філядельфії, з православної парафії, до якої належала раніше ця родина, повідомили, що вони, їхні колишні парафіяни, пожертвували кілька тисяч долярів на церковні потреби.

Стейт Коледж, Па.

На автобусовій станції у Стейт Коледжі шофер таксівки, почувши „Парк Плаза", не запитував про число. Він знав, куди потрібно, хоча це місто з 35 000 постійних жителів та понад 30 000 „перехідних" — студентів центральної вищої школи Пенсильванійського стейту. Чимале місто, і ні однісі фабрики чи заводу. Тут центр науки, студій, важливих дослідів. Повітря — пий і не nап'єшся.

На тлі міських будов здалеку виділяється великий житловий бльок із трьох семиповерхових будинків приємного, сказати б, відпочинкового, світлого кольору. Це „Парк Плаза" — діло розуму, ініціятиви і рук Олекси і Галини Воскобійників, повоєнних еміґрантів із Полтавщини й Дніпропетровщини, дітей так зв. розкуркулених і репресованих селян, призначених большевицькою Москвою на знищення в 1932-33 роках. Але люди, призначені на ліквідацію штучно створеним голодом, — збудували на вільній землі Вашингтона прекрасні житлові будинки з бальконами, з водограями у під'їзді і у вітальні в будинку, з великими радісними вікнами, що дивляться на сині гори..

Швидко пробігає таксівка, і ми бачимо, що тут виросло ціле місто у місті, легко пізнаємо по стилю й світлих високих домах руку тих самих будівничих. У 1968 р. семиповерхових домів, збудованих п-вом Воскобійниками у Стейт Коледжі, було три, тепер уже нараховуємо десять, між ними і найновіший 12-типоверховий, також люксусовий, „і дуже гарно умебльований", — розповідає шофер таксівки, з пошаною вимовляючи прізвище людей, які були тут чужими чуженицями в 1965 р., коли прибули до цього зеленого міста серед гір.

— Ми не бажаємо, щоб цей репортаж був про нас, — зніяковіло говорять господарі. Вони обоє не забажали дати й фото, ні спільного, ні окремо, — „Хіба з будинків, з того, що ми зробили". А зробили Олекса і Галина Воскобійники справжнє чудо, і було б гріхом про це не розповісти. Для цього треба було залишитися на два дні при тій гостинній і милій, і дуже зайнятій родині. Розповідь мала б стосуватися не фондів, хоч і як вони всюди потрібні, а людського розуму, знання, розмаху й діловитости. Як 5 років тому, так і тепер господар вважав і вважає, що Америка дає кожному надзвичайні нагоди виявити свої знання й можливості, і що українська родина тут, як ніде в світі [п-во Воскобійники недавно повернулися з мандрівки до інших країн], може виявити себе, як творча, конструктивна одиниця, а саме такі однаково потрібні як для Америки, так і для української справи.

— Дійсно, ми були призначені на нашій, не своїй землі, в Українській ССР, на знищення, — стверджує Олекса Воскобійник. Так була знайдена перша тема для розмови — спогад про голод у 1932-33 роках.

Діти переслідуваних і репресованих

Міцну, здорову селянську родину Григорія і Марини Воскобійників у Миргороді на Полтавщині совєтська влада позбавила не тільки майна, але й усіх людських прав. Їх розкуркулили в 1928 році, забравши все й призначивши на голодову смерть також і дітей. Довелося втікати на Кубань, у Калач-Слободу, де батько знайшов працю в радгоспі. Але й там НКВД знайшло Григорія Васильовича Воскобійника з родиною, і депортували з Кубані назад, в Україну, як розповідає господар-син Олекса Григорович, „щоб ми таки померли з голоду, бо тоді вся Україна була призначена на голодову смерть".

— Нас викинули з вагону на станції в Миргороді... До колгоспу не приймали, як розкуркулених, праці не давали, як „ворожому елементові"... Але українська людина — живуча і спритна. Ми жили на Бережанській вулиці в Миргороді, один Бог знає, як, і все таки вижили. У 1932-33 роках більшість тих, які самі чи під тиском пішли в колгоспи, — загинули з голоду. Хто не був у колгоспі, той мав вільнішу руку: їздили на вагонах і під вагонами на Кубань, у Росію, шукали хліба і дещо привозили. Так звані „кулаки" чи „куркулі" — це були досвідчені господарі, більш освічені, з більшою ініціятивою, вони вміли, хоч серед жахливих трудностів, перемагати запланований голод. Більшість із них ще раніше десь їздили, як кажуть, бували у світі, — розповідає господар, — а в Миргороді, де тоді жили до 18 000 населення, 90% людей ніколи поза Миргород не виїздили. Миргород довго залишався таким, яким його бачив і оспівав великий Микола Гоголь.

— Большевицько-ленінська революція чи контреволюція [революціонером-державником був Симон Петлюра, — зазначає Олекса Воскобійник] змінила життя Миргороду. Під час голоду до нього чорними лавами йшли і їхали селяни з навколишніх сіл колись багатої Полтавщини, надіючись, що у Миргороді вони знайдуть хліб. І, нічого не знаходячи, вони вмирали сотнями тільки на залізничній станції. Звідти забирали трупи убитих голодом людей на авта, на вози, на сани і кудись вивозили... Деякі ще були живі!.. Зима того року була дуже люта. Весною земля розморожувалась, і тоді ховали тих, хто мав родини, когось іще живого з родини, а чужих і невпізнаних — кудись вивозили безслідно. Пригадую, що деякі похорони були із священиками. Хто зумів щось трохи приховати, то і з священиком поділився.

Господиня чудового, великого апартаменту на „Парквей Плаза" на 7-му поверсі, п-і Галина Воскобійник, один із синів, хлопчина Віктор, який саме повернувся з лекції їзди на конях, і журналіст-гість, і здавалося самі сині гори за вікнами заслухались у ту розповідь.

— Наша мама зняла свої золоті сережки, обміняла в „торгсині" на харчі, і так ми змогли ще два тижні прожити... Це був штучно викликаний голод. Ходили від хати до хати, заарештовували, убивали за 5-10 фунтів прихованого для дітей зерна, забирали горщики із звареною картоплею. Розстрілювали українського селянина за те, що він переховував власні харчі!

Господар, видатний промисловець-будівельник, який прибув за океан по світовій війні з кількома долярами в кишені і який, співпрацюючи з дружиною, спираючись на великий досвід, на свої „життєві університети", на знання свого великого роду, якому не зчислити віку; людина, яка поселила у вільній Америці тисячі людей у люксусових будинках, — Олекса Григорович не зміг говорити, розхвилювався, згадуючи про чорні роки України. Те ж пережив і його брат Іван Воскобійник, будівельник - промисловець, який саме прибув із Філядельфії; і малий слухач, Віктор, — принишк, заслухавшись у ті спогади.

На наше прохання, розповідь про ті, як писав Юрій Клен „Прокляті роки", продовжила п-і Галина, з дому Дробот. Їй розповідала мати, як було важко, як там, на рідній Дніпропетровщині, на колись вільній козацькій землі — гинули наші люди з голоду. Іхню міцну селянську родину також „розкуркулили", в 1930 році. Була зима. Хтось прибіг із сільради й таємно повідомив, що родина Дроботів вже є на списку тих, кого будуть „ліквідувати, як клясу"! Батько взяв коні і всіх швидко вивіз на станцію... Яка гарна назва того села — село Зоря, і назва району — Вожедарівський, а що з них залишилось після 1933 року?!. Родина приїхала тоді до Дніпродзержинського, батькові ніде не давали праці, навіть на заводі. Вони мали загинути, загинути — і все, як мільйони інших українських родин в Україні. Щодня батько розшукував працю, казав, що він згубив документи тощо, і аж по 4-х місяцях його таки прийняли на працю на завод... З господаря української землі — комуністичний режим зробив безпашпортну особу, позбавлену всіх прав і навіть найосновнішого права — на працю для прожитку.

Частина житлових будинків, збудованих п-вом О. і Г. Воскобійниками — „Парк Плаза" у Стейт Коледжі, Па.

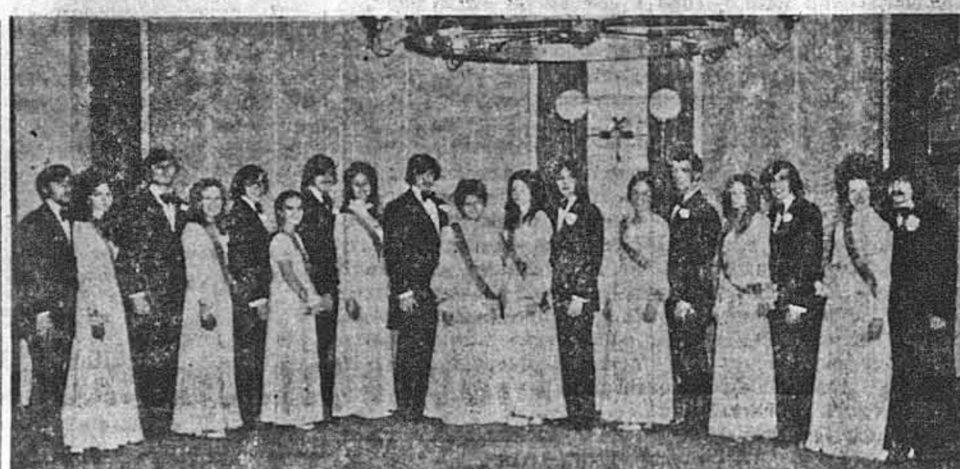
(Продовження буде)

ДЕБЮТАНТКИ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" 1973 РОКУ

3-го лютого 1973 року відбулися в Ню Йорку в „НИ Гілтон Готелі" традиційні вже Вечерниці „Червоної Калини", влаштовувані раніше виключно колишніми українськими військовиками та в 1973 році вперше також з активною участю Пластового Куреня „Червона Калина". Виступили 19 Дебютанток, якими були, *зліва:* Ірина Цьолко* — партнер Валерій Романів, Оля Озоровська — Михайло Райш, Леся Кахнич — Анатолій Пенчук, Аня Ленцик* — Марко Луцький, Аня Карпук — Богдан Назімек, Патриція О. Котик — Володимир Заліско, Маруся М. Боднаренко — Борис Андрій Мицьо, Оля Шевчук — Андрій Якубовський, Романа Сохан — Ростислав Декайло, Христина Семеген — Любомир Олесницький, Лідія Домбровська — Андрій Ленець, Оксана Сидоряк — Василь Гнатів, Лариса Бобак — Юрій Ставничий, Леся Дума — Орест Лебедь, Петруся Пилипчак — Ярема Цьолко, Христя Дармограй* — Артур Белендюк, Евгенія Форманюк — Нестор Яремко, Реня Юрків — Юрко Фенчен, Анна Шеметило* — Володимир Зарицький. (Дебютантки із „зірками" — ті, що одержали за жеребком нагороди по 50.00 долярів). Організаторами були: Іванна Ганкевич і Йоахім Вишневецький, аранжер Юрій Лопатинський — посередині.

РОЧЕСТЕРСЬКІ ДЕБЮТАНТКИ

Дебютантки та їхні партнери. На фото (зліва): Валя Кущ і Богдан Лялюк, Сузанна Олексик і Роман Омецінський, Світляна Білецька і Яромир Приймак, Маруся Гик і Богдан Скробаг, Геня Новосядло й Ігор Кудановиг, Ірена Климогко й Осип Притискаг, Славця Новосільська і Богдан Мартинець, Ліля Павлігко і Марко Білик, Ліля Лабаш і Анатолій Барака.

Українські комбатанти доклали всіх зусиль, щоб вечорниці „Червоної Калини" не тільки закарбувалися у пам'яті юних дебютанток та їхніх партнерів, але теж, щоб надхнули їх гордістю, що належать вони до українського народу.

І так, 17-го лютого ц.р. загомоніло в залях готелю "Flagship", розносились мелодії української музики та співу. Програму бенкету відкрив п. Соробей, гостей вітав д-р Рубінгер, а функції тостмайстра та аранжера виконував д-р В. Мотика. Декорували тостмайстра Слава Коба та Стефанія Павлович. Вечерю благословив монс. Микола Бабак, за спожиті дари молитвою дякував о. В. Осташ. Адміністрація була в руках п. Яріша.

Під командою старшин, звуків маршу та гучних оплесків дебютантки уставилися в лаву, слухаючи привітального слова від зорганізованого жіноцтва, в імені якого промовляла п-і І. Мартинець, бажаючи дебютанткам та їхнім партнерам щасливого старту в життя, витривалости у змагу, вірности національним традиціям та успіхів. Із побажаннями для дебютанток та із признанням за вірність національним традиціям виступив посадник Рочестеру Стівен Мей.

Удекорування лентами та квітами перевели пані із 46-го та 47-го Відділів СУА, а індивідуальне представлення перевела Ірина Михайлюк.

Презентацію дебютанток відібрав Комітет: д-р Л. Рубінгер та п. Яріш від ОбВУА; В. Білан та О. Соробей від Станиці Братства Дивізійників; пані С. Зелез і М. Повх від Українського Золотого Хреста, пані І. Мартинець та І. Михайлюк від 47-го Відділу Союзу Українок Америки і пані С. Коба та С. Павлович від 46-го Відділу СУА; М. Легун від ОЖ ОЧСУ; п. Вірло — від студентів.

До успішного перебігу Вечорниць у великій мірі причинилася оркестра о. Ореста Грицика із Сиракюз, яка виконувала переважно українські пісні. Д-р В. Мотика аранжував збірні танки, оживляючи настрій забави.

Чистий дохід з імпрези розподілено: на Фонд „Церква в потребі", 100 дол.; на Ювілейний фонд НТШ, 100 дол.; на пресовий фонд „Вістей Комбатанта", 100 дол.; на пресовий фонд „Нашого Життя", 50 дол.; на ювілейний фонд СФУЖО, 50 дол.; на Фонд оборони і допомоги політв'язням, 50 дол.; на Школу Українознавства ім. Тараса Шевченка в Рочестері, 75 дол.; на Школу Українознавства при церкві св. Покрови, 25 дол.; на дитячу світличку в Рочестері, 50 кол.

Іванна Мартинець

ВИШИВАНА ЗАБАВА

Якщо ваша дитина чи внука не була на Вишиваній забаві 29-го Відділу СУА в Чикаго 4-го березня, то багато втратила. Бо не лише кожна дитина, яка тут прибула, показала чудову українську вишивку, але також гарно забавилась, танцювала, приймала участь в грах. Дитячі танки та гри відбувалися під звуки знаної на терені Чикаго оркестри „Трубадур" п-ва Пошиваників. Мами ставали в коло разом з найменшими і виводили „Подоляночку", „Вію вінець", „Гокі-покі" та багато інших танків. Тати також брали участь, змагаючись із шнурком і за труд дістали „лизаки".

Програма „Садочка казок" вдалась, бо вибрана пісенька та рухи до неї саме підходили до віку і виконання дітей. Вбрані у вишиваних суконочках чи сорочках, а на головках в жовтих шапочках з помаранчевими дзьобиками, діти „прали" вишивані серветки в червоних відерках, співаючи „Це правая рученька, а це лівая" і „Качечко, качечко, клишонога прачечко". Три підростаючі „качечки": Надя Сурівка, Таня Пілецька та Христя Білинська відтанцювали танок прачки. Це — учениці молоденької балерини Сяні Дикої. За чудові шапочки для всіх „качечок" дякуємо усі пані Рихтицькій, а за програмку — Дані Дикій. Пані І. Олексюк провадила забавою.

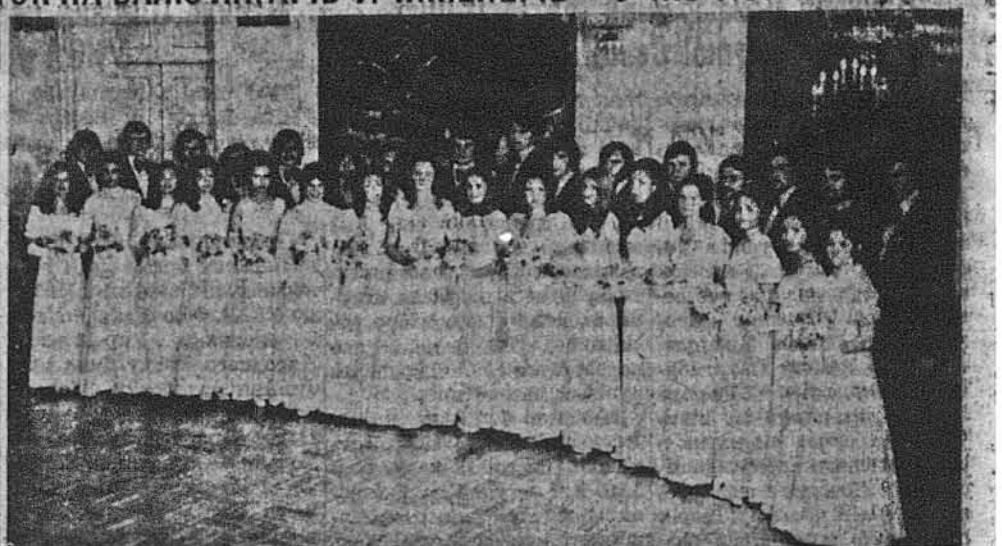
Але й старші діти пописались на цій самій забаві. 29-ий Відділ СУА почав минулого року курс народних танків під керівництвом п. Вдовиченка та п-і Вуйцік (проби відбуваються кожного чертверга у залі Дому Народного Союзу, о год. 6:30 вечера). І саме частина цієї групи танцюристів виконала народний танок. Усі були мило здивовані, що протягом короткого часу діти добре вивчили українські народні танки. До танку акомпаньювала Оксана Оришкевич, якій разом з п-і Вуйцік вручено квіти. Дві пісні: „Ой у вишневому садочку" та „Циганочка" відспівала група дівчат. Цю частину програми підготовила Орися Андрушко, театральна референтка.

Мабуть, немає нічого кращого, як українська писанка та мала дитина у вишиваній суконочці чи сорочці. Впадали в око рожеві, сині, жовті, кремові та білі прекрасно вишиті вбрання. Мами, бабці чи тети дійсно заслуговують на подяку і пошану за працю і труд у виконанні цих мистецьких строїв.

І.О.

16 ДЕБЮТАНТОК НА БАЛЮ ЛІКАРІВ Й ІНЖЕНЕРІВ У НЮ ЙОРКУ

Дебютантки та їх ескорти (зліва): Ляриса Бих і Мирон Залуцький, Марта Бородотко і Олег Заяць, Зірка Галібей і Андрій Стефанівський, Лідія Клюфас і Андрій Пінковський, Ляриса Крупа і Володимир Ткаг, Христина Охримовиг і Ярослав Рінник, Ірина Пастухів і Ярослав Слюсаренко, Христина Роговська і Ігор Стельмах, Ганнуся Рогожа і Борис Сумик, Александра Сушків і Нестор Голинський, Дарка Франкен і Олег Панкевиг, Мотря Ходновська і Ігор Гіль, Ганя Цегельська і Олексій Цвіль, Сусанна Цегельська і Ігор Рак, Дануся Шебунгак і Андрій Реннер, Христя Яворська і Мирон Кравгук.

Одна з кращих товарисько-розваговпх атракцій карнавалового сезону на терені Метрополії Ню Йорк це — традиційний лікарсько-інженерський баль з презентацією делютанток. Цей баль, який влаштували метрополітальні Нюйоркські Відділи Українського Товариства Північної Америки та Товариства Українських Інженерів Америки, відбувся 10-го лютого ц. р. в елеґантних залях готелю П'єр з участю понад 600 осіб, з того біля 200 студентів коледжів і університетів. Цього року господарями були лікарі.

Дебют підготовляли й переводили пані від Секції Дружин Лікарів при Нюйоркськім Відділі УЛТА, а саме: Олександра Терлецька (голова Секції), Віра Кушнір і Нана Сочинська. Комітет пань—дружини інженерів репрезентували Ева Церкевич і Еля Процюк.

Баль попередила товариська гутірка при коктейлях, а потім відбувся бенкет при звуках оркестри „Амор", яка грала також до танців під диригентурою п. М. Романенка.

Д-р Роман Кисілевський, імпрезовий референт і довголітній організатор балів, представив голову Нюйоркського Метрополітарного Відділу УЛТПА д-ра Маркіяна Міґоцького й голову Відділу ТУІА інж. Костя Церкевича.

Д-р М. Міґоцький привітав голів Головних Управ: УЛТПА—д-ра Олега Волянського, і ТУІА—інж. Евгена Івашкова і гостей, описавши історію цієї репрезентаційної імпрези, яку в 1950 р. започаткувало тодішнє УЛТА і, яка понад 20 років мандрує рік-річно, із залі до залі, спочатку на „долині міста": „Бетговен Голл", „Шато Гарден", Український Народний Дім, „Менгетен Пляза", щоб 9 років тому, вже разом з інженерами опинитись у „Валдорф Асторія" і врешті в готелі „П'єр". Він подякував паням з Комітету, які вже десять років вкладають багато труду у вишкіл дебютанток і підготову їхньої презентації. Подякував також студентам, що так чисельно прибули на баль і тим задокументували їх контакт з цими двома не тільки професійними але й громадськими організаціями.

Потім промовляв інж. К. Церкевич, підкреслюючи товариське значення балю і дебюту, які символічно вводять молодих панночок в українську громаду.

Організатором з боку ТУІА був інж. архітект Ярослав Січинський.

Біля 10 год. вечора наступила кульмінаційна частина балю, а саме презентація 16-ти дебютанток. Під звуки „королівського маршу" пара за парою, дебютантки, одна краща від другої, з подекуди напруженими, але усміхненими обличчями, у супроводі елеґантних, пристійних ескортів, входили на залю і повільним кроком неначе білі квіти у великому букеті плили по паркетовій підлозі, згинались у глибокому поклоні й формували довгий біло-чорний ряд перед оркестрою. Відчувалось приємне напруження. Здавалось, що в певних хвилинах глядачі, зокрема батьки молодих дівчаток затримали віддих під впливом зворушливого моменту. Коли ж інж. Любомир Калинич відчитував імена й прізвища дебютанток і їхніх ескортів заля наповнювалась гучними оплесками й вигуками признання й захоплення. Пані Олександра Терлецька підходила до кожної дебютантки, ґратулювала їй та при допомозі д-ра Остапа Тершаківця, члена управи Відділу УЛТПА, передавала пам'яткову золоту конюшинку.

Загальні танці протягнулись до 3-ої год. ранку.

Як довідуємось, цей, кожного року чим раз більш успішний, громадсько-харитативний баль, з якого чистий прибуток завжди йде на добродійні цілі, на другий рік відбудеться 9-го лютого у цій же залі. Тим разом господарями будуть інженери.

Ерес

Бенкет ґрадуантам у Гамільтоні

Проф. П. Потічний відкриває бенкет ґрадуантів. При головному столі представники міністерства освіти, університету, міської Шкільної Ради, Управи міста, місцевого КУК, Об'єднання Українських Професіоналістів і Підприємців Канади, представники Церков, майстер церемонії, предсідник Ґрадуаційного комітету. При передніх столах видно частину ґрадуантів, а за ними (напроти промовця) голови українських організацій.

Т-во Українських Професіоналістів і Підприємців, під проводом д-ра П. Потічного, проф. університету Мек Мастер, вперше на цьому терені, влаштувало 24-го лютого ц. р. бенкет ґрадуантам при повній піддержці місцевого Відділу КУК.

Комітет під проводом д-ра М. Скаба, з Б. Кульчицьким, М. Ольховим, М. Німчуком, адв. М. Перожаком і численними іншими, з-поза Т-ва, добився успіху. Заля Українського Осередку вщерть переповнилася місцевими й позамісцевими гістьми. Ґрадуантів вищих учбових закладів було коло 30 і приблизно 40 середньошкільників і з Курсів Українознавства.

Проф. В. Тарнопольський виголосив слово зі знанням психіки сучасної молоді, що сприйнято з великою увагою, особливо молодих людей. Вечір у п р иємнювало тріо „Калина" з Торонта. Кожний ґрадуант дістав поіменний, декоративно виконаний, двомовний, ґратуляційний листок. На обороті цього аркуша поміщено мапу України і портрет Т. Шевченка, з його словами: „свого не цурайтесь". Майстром церемонії був місцевий фінансист В. Самець. Одначе, слушне було завваження, що в офіційній частині замало вживано українську мову.

Після офіційної частини відбувалися танці в супроводі оркестри „Рів'єра" з Торонта.

О. Х.

Велике добре діло „Незабудьків"

„Незабудьки" — це назва юнацького гуртка пластунок у Нюаркській Станиці; цей гурток записав недавно на свій рахунок небуденне пластове добре діло, чим — без сумніву — заслужив, щоб уся наша громада довідалась про нього.

Навесні 1972 р. почали пластунки гуртка „Незабудьки" приготовлятись до третьої пластової проби, котрої однією з вимог є виконати гуртом добре діло. Гурток узяв на себе завдання заробити на Фонд Катедр Українознавства в Гарвардському університеті суму 500 дол.

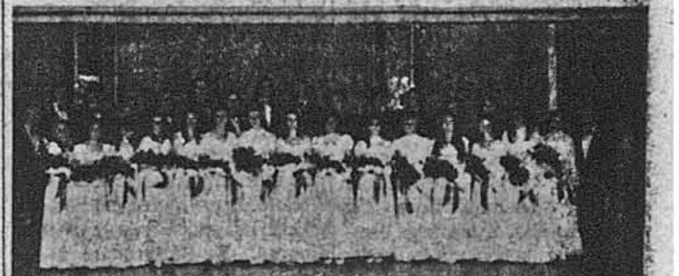
Вирішити легко; не так легко виконати. Пластункам гуртка „Незабудьки" довелося переконатись, що уділювання лекцій молодшим учням, чи навіть продаж вишивок і прикрас на ялинку на передріздвяному пластовому „Базарі" тільки наполовину наблизили їх до запляннованої цілі. Тоді вдались вони до випробуваного в нас способу: двічі влаштували в залі під церквою продаж приготованого ними ж печива, й це вможливило їм передати на ФКУ 29-го грудня 1972 р. суму 500 дол.

Гурток „Незабудьки" з Нюарку не тільки виконав одну з передумов третьої пластової проби, але також дав своїм ровесницям і ровесникам гарний зразок, щоб їх наслідувати.

„Незабудьки". Сидять (зліва): Аня Будна, Юля Терещук, Христя Яворська, впорядниці ст. пл. Христина Гординська, Христя Чайковська, Христя Голинська. Стоять (зліва): Марта Бойко, Рося Тимкевич, Дозя Сигіда, Орися Трешневська, Інуся Жеребецька, Ірка Шараневич, Оля Ретька

БАЛЬ ІНЖЕНЕРІВ У ЛОС АНДЖЕЛЕСІ

Дебютантки (зліва): Оля Чупіль, Катерина Бакай, Мері-Енн Гринда, Лариса Ємець, Ліда Тор, Зіна Гриценко, Гайді Бойко, Оксана Сиволап, Аніка Бодо, Анна Іванйко, Лорін Пригарскі, Інґрид Рівний, Анна Кадубець, Ліз Вестон, Христя Обух. Ескорти (зліва): Роман Шумний, Олесь Каштанюк, Алекс Рівний, Андрій Китастий, Славко Шпак, Борис Корінь, Юрко Корінець, Тарас Шенкар, Мирон Пасічний, Грицько Гнип, Джоел Предісік, Адріян Маринович, Віктор Філіпов, Тарас Брікнер, Лев Гаєвський. Вели презентацію: п-і Наталка Власенко і Любомир Осадца.

Товариство Українських Інженерів Америки — Відділ Каліфорнія, зорганізувалось і оформилось у листопаді 1963 року. Це професійне Т-во, якого члени, крім своєї праці, працюють також майже у всіх світських і церковних організаціях. ТУІА влаштовує реферати.

Традиційні балі інженерів є одні з найкращих балів міста Лос Анджелесу. На ці балі приїжджають люди з Сан Франсіска, Сан Дієго, Арізони й інших місцевостей, щоб бодай хоч раз у рік забавитися в культурній атмосфері. Управа Відділу ТУІА дбає головно про нашу молодь і на кожнім балю дає їй перше місце, а найголовніше спонзорує і організує презентацію дебютанток. Каліфорнійський Відділ ТУІА єдиний цю акцію започаткував й продовжує її з інженерською прецизністю. Батьки, що мають доньок, яких вже пора пустити на перші гулі, роблять це саме на балю українських інженерів. Цьогорічний баль інженерів був одним з найкращих, що досі відбувалися. Передусім „Віденська заля" у Huntington-Sheraton готелі переносила присутніх у якийсь казковий світ. Молодь, а головно дебютантки були захоплені. Оркестрою проводив один з професорів гайскулу, що вчить музики. Цей професор має також свою оркестру, яка часами грає в тім готелі.

Із признанням треба висловити подяку цілій Управі Відділу ТУІА, а головно імпрезовому референтові інж. Олексі Власенкові за влаштування приємного вечора, який був також аранжером того балю. Він започаткував баль, вітаючи по-англійськи всіх присутніх та представників обох отців, католицького і православного, як теж представників різних організацій та гостей з Арізони, Міннеаполісу, Клівленду та ін.

Голова Відділу ТУІА, інж. Леонід Артемовський, привітав гостей українською мовою та побажав веселої забави.

З черги слідувала найважливіша частина балю, а саме презентація дебютанток. Організація і опіка над дебютантками була під проводом Наталки Власенко, якій допомагали Зеня Осадца та Віра Скоб. Вже на балю самою презентацією дебютанток проводили Наталка Власенко і інж. Любомир Осадца.

Напереміну Наталка Власенко та інж. Любомир Осадца викликали по імені дебютанток. Дебютантки в супроводі батьків виходили під оплески публіки на залю і уставлялися із батьками в ряд, а в міжчасі Н. Власенко й інж. Л. Осадца подавали до відома присутнім про таланти та уподобання дебютанток.

В такім самім порядку були презентовані також і ескорти дебютанток, з тією тільки різницею, що ескорти виходили перед публіку самі, без супроводу. Вони приступали до своїх дебютанток, а батьки дебютанток передавали їм доньок. Баль почався вальсом для дебютанток, які до першого танцю запросили батьків. Батьки по кількох кроках танцю знову передавали доньок ескортам, з чого й дебютантки і ескорти були дуже раді. Вслід за молодими пішли в танець і дещо менше молоді і так баль інженерів проходив під вправним проводом інж. О. Власенка і закінчився, як співаємо у пісні, „о пів до другої години". Дехто жалівся, що знову прийдеться цілий рік чекати, щоб провести мило час на балю інженерів.

інж. Олекса Скробко

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА 100 РОКІВ БУДУЄ СВІТЛЕ МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ НА НАЙТРИВКІШИХ ОСНОВАХ НАУКИ, ЗНАННЯ І ПРАВДИ. ДОПОМОЖІМО ЙОМУ В ЦЬОМУ ЩЕДРОЮ ПОЖЕРТВОЮ НА ЙОГО ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД!

SHEVCHENKO SCIENTIFIC SOCIETY
302 WEST 13th STREET NEW YORK, N.Y. 10014

П. ДОРОЖИНСЬКИЙ ПЕРЕОБРАНИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

УКЦеркви Кир Ярослава Габра, Крайових Пластових Старшин Великої Британії і Німеччини, Конференції Молодечих Організацій при УККА, Союзу Українок Америки, Представництва УНР в ЗСА, Крайової Управи Братства б. вояків I УД УНА, Товариства б. вояків УПА ім. ген. Т. Чупринки, Братства „Броди-Лев", Об'єднання Українців Католиків „Провидіння", Українського Робітничого Союзу, Головної Управи „Самопомочі", Українського Лікарського Товариства, Товариства Українських Інженерів, Головної Управи ООЧСУ, ТУК та інших. У мистецькій програмі в часі вечері виступили юначки з Пластових Станиць в Йонкерсі, Пассейку та Кергонксоні. Після вечері продовжувались наради. Відбулась дискусія над звітами уступаючого крайового пластового проводу, яка закінчилась уділенням абсолюторії з признанням уступаючій Крайовій Пластовій Старшині. В дискусіях і звіті з перевірки діяльности Крайової Пластової Старшини відмічено в першу чергу великий вклад праці у підготові і переведенні Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі у 60-ліття Українського Пласту в серпні 1972 року. В неділю рано учасники з'їзду взяли участь в екуменічній панахиді за померлих членів Пласту, яку відправили капеляни пластунів католиків і православних пл. сен. о. Б. Смик та митрф. прот. пл. сен. о. А. Селепина, та Службах Божих обох віровизнань. Дальше слідували наради з'їзду, в часі яких учасники прийняли ряд резолцій і постанов, що їх приготовили поодинокі комісії. Загальним голосуванням вибрано новий провід Пласту в ЗСА, який очолив вдруге пл. сен. Павло Дорожинський як голова Крайової Пластової Старшини, та пл. сен. Зенон Корчинський, як голова Крайової Пластової Ради. Після слова голів КПС і КПР учасники з'їзду висловлювали свої побажання до нового проводу. З'їзд закінчено молитвою, яку провів митроф. протоієрей пл. сен. о. А. Селепина та відспіванням Гимну Закарпатських Пластунів.

На Чорноморському побережжі виникло нове місто Іллічевськ

Київ. — Розташоване недалеко від міста Одеси селище, в якому раніше жили рибалки з риболовної артілі та частина портових вантажників, що доїздили раніше на працю до одеського порту, перетворене в кінці березня 1973 року в місто, під назвою Іллічевськ. Совєтська преса не подає попередньої назви селища, лише нову, „інтернаціональну", що мала б нагадувати про Ілліча Леніна - Ульянова. „Известия" з 31 березня у вістці „Супутник Одеси" подали, що „загублений серед випаленого одеського степу Сухий Лиман віддавна цікавив мореплавців. Правда, у найширшому місці його можна було перебрести, але Сухий Лиман мав і свої особливості: він близько Одеси і від моря віддалений лише піщаною косою". Лиман спочатку „освоїли" будівельники кораблів, потім там був рибальський порт, згодом розчистили землечерпалками дно і в Лиман почали запливати морські та океанські кораблі. Тепер Іллічевсь обернено у місто, в якому буде жити кругло 100 000 людей. До порту в Іллічевському припливають кораблі з усього світу. Місто розбудовується за пляном, із широкими вулицями і площами.

Грецькі єпископи відмовилися прийняти резиґнацію архиєпископа Ієронімоса

Атени. — У зв'язку з рішенням Синоду єпископів Грецької Православної Церкви не прийняти резиґнації голови цієї церкви, архиєпископа Ієронімоса, архиєпископ цю резиґнацію формально відтягнув. Як відомо, причини резиґнації архиєпископа Ієронімоса були фактично політичної натури, бо він мав труднощі з військовим режимом у Греції, який вважав Ієронімоса прихильником усуненого короля. Противники архиєпископа намагалися використати проти нього закид, що, мовляв, він „по - диктаторському" править церквою і допровадив до конфлікту з Константинопільським патріярхом, який вважається духовним зверхником усіх православних церков у світі. Справу резиґнації поладнано в той спосіб, що архиєпископ Ієронімос матиме тепер тримісячну відпустку, в час якої Синод буде старатися поладнати конфліктні проблеми.

ЗА НАШУ ФІНАНСОВУ БАЗУ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ся до наших радіопередач, до наших владик обох віровизнань, до всіх парохій, щоб вони дозволили переводити всенаціональну збірку всюди там, де тільки можливо, звертатися до окремих інституцій і підприємств, до поодиноких людей із закликом жертвувати в початках на ту високу ціль хоч би найменшу лепту, бо в сумі це дасть може невеликий капітал, але створить можливість почати діло.

Ми мусимо вийти із засади, що „громада — великий чоловік" і кожний навіть малий даток буде цеглиною в розбудові нашої економічної сили. Поки створиться ініціятивний комітет, слід застановитися над тим, хто, коли і де мав би скликати громадські збори для вибору „ініціятивного тіла", що з черги розважить, де найкраще створити централю пропонованої установи.

Кілька років тому в Чикаго інж. Цімура придбав трохи грошей для бідних дітей. На всіх своїх концертах, театральних виставах та інших імпрезах висилав дітей з пушками між публіку. Люди давали по 5, 10, 25 центів, багато й зовсім не давали, але він протягом року зібрав понад 1.000 долярів. Треба тільки доброї волі, зрозуміння і наполегливости, а раз почате діло — поплиatве своїм руслом. Щоб відразу поставити клявзулю, що ця установа ніколи і в ніякому разі не може перейти у небажані, чужі руки.

Яке завдання мала б виконувати новостворена установа? На мою скромну думку, ця установа мала б у порозумінні з визначними нашими людьми створити комісію, яка розглядала б і докладно вивчала можливості — в першу чергу — як здобути гроші, а згодом здобутий і помножуваний капітал буде тим „Скарбом Українського Народу", яким можна буде фінансувати різні господарські і промислові підприємства для поширення економічної сили нашого поселення, видавати друком наукові твори, що лежать на полицях УВАН і УВУ, добитися власної радіовисильні, що не є дефіцитовим підприємством, придбати власну фабрику, допомогти побудувати дім старців, помагати науковим установам і організаціям Матеріяльно підтримувати шляхетні заходи нашої молоді, закупити землю, яку можна було б розпарцелювати між наших людей і таким чином зароблені гроші частинно зужити на народні цілі. Врешті допомагати школам українознавства та українському Центру у Гарварді, як також допомогти своїм датком у сплачуванні землі, купленої митр. Мстиславом у Бавнд Бруку, і т. п.

До Управи новоствореної установи повинні увійти представники фінансових установ, п р о ф есіоналістів, представник молоді, преси, при чому установа мусить мати аполітичний характер, бути всеукраїнською установою на базі фінансово-харитативній.

Тому, що українська еміграція розселилася в багатьох країнах, а тим самим стала міжнародною проблемою, пропонована установа згодом повинна набути міжконтинентальний характер і бути всеукраїнською установою.

Я подав тільки загальні рамці того, що можна на початку запропонувати, бо перед нами постануть великі завдання не лише економічного характеру, але й справа престижу, пропаганди та національної гордости.

Про всі успіхи, пляни, здобуті засоби Дирекція „Скарбу Українського Народу" кожночасно повідомлятиме наше громадянство в українській пресі.

На закінчення хочу згадати, що з уваги на „гарвардську капанію", яка інтенсивно велася серед українського громадянства протягом кільканадцяти останніх місяців, я здержувався з публікуванням цієї статті, щоб не перешкоджати збірковій акції на Гарвард. Тепер справа Гарварду у загальному майже полагоджена і тому уважаю, що порядком дискусії час надрукувати і цю мою статтю.

ВАШЕ ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕНСТВО, НАШ ДОРОГИЙ ПЕРВОСВЯТИТЕЛЮ І БАТЬКУ

У День Вашого народження прийміть від нас, Членів і Працівників Консисторії, наші щирі синівські побажання. У своїх молитвах, ми просимо нашого Пастиреначальника Ісуса Христа, щоб поблагословив Ваше Високопреосвященство здоров'ям, продовжив дні життя Вашого, щоб ще багато, багато літ мужньо вели корабель Української Православної Церкви, якій слідує ізсповідницькими водами розбурханими різними безбожницькими і зматеріялізованими вітрами нинішнього апокаліптичного часу.

Нехай по молитвах наших і заступництві Первомученика Архидиякона Степана та Святого Українського Князя Мстислава, Господь, поблагословить і освятить Ваш тяжкий, з великими жертвами труд на так відповідальному, перед Богом і Українським Народом, Первосвятительському Митрополичому Престолі нашої страдниці Святої Соборної, Апостольської Української Православної Церкви.

Нехай буде благословенне ім'я Твоє, наш Первосвятителю, серед християнських народів, як твердого оборонця Вселенського Православія і вірного, відданого сина Української Православної Церкви. Спаси, Христе, і помилуй Владику нашого Високопреосвященного Митроси, Христе, і помилуй Владику нашого

ВИСОКОПРЕОСВЯЩЕННОГО МИТРОПОЛИТА МСТИСЛАВА НА МНОГІ І БЛАГІ ЛІТА.

Іс Полла є т і, Деспота.

За Консисторію —
о. А. СЕЛЕПИНА

1-ий Відділ СУА в Ню Йорку

— влаштовує —

ПЕРЕДВЕЛИКОДНІЙ БАЗАР

в неділю, 15-го квітня 1973 року

від год. 8-ої рано до 2-ої по полудні під числом 27 East 7th Street в НЮ ЙОРКУ напроти церкви св. Юра.

ДО НАБУТТЯ ГАРНІ РЕЧІ НА ДАРУНКИ З НАГОДИ ВЕЛИКОДНІХ СВЯТ ЯК: ВИШИВКА, КЕРАМІКА, ПИСАНКИ, ВЗОРИ, А ТАКОЖ СМАЧНЕ ПЕЧИВО ДОМАШНЬОЇ РОБОТИ.

ДО УЧАСТИ ЗАПРОШУЄ ВСІХ

УПРАВА 1-го ВІДДІЛУ СУА в НЮ ЙОРКУ

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Подаємо до загального відома, що

АЛЬМАНАХ 50-РІЧЧЯ ЗИМОВОГО ПОХОДУ АРМІЇ УНР

вже вийшов з друку і продається по 10.00 долярів за примірник. Придбати можна цю вартісну книжку в нашого секретаря-скарбника, майора Івана Винника.

Його адреса ось така:

Mr. IWAN WYNNYK
5282 Post Road New York, N.Y. 10471

ОРДЕНСЬКА РАДА
Ордена Залізного Хреста Армії УНР

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Клівленді, Огайо

повідомляє, що

в неділю, дня 15-го квітня 1973 року

о год. 1-ій після полудня

в залі Середньої Школи УКЦеркви св. Йосафата

при вул. Стейт Ровд в Пармі, Огайо

— відбудуться —

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

в яких обов'язково візьмуть участь делегати (голови, секретарі і касири) таких Відділів: Колюмбус 18, Льорейн 50, 233, Стронгсвіл 71, Мідлебург Гайтс 102, Акрон 180, 295, Парма 108, 112, 222, 251, 291, 334, 336, 346, 358, Клівленд 240, 328, 364 і Кентон 115.

ПОРЯДОК НАРАД ЗБОРІВ:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад.
2. Вибір Президії.
3. Відчитання протоколу з останніх Зборів і його прийняття.
4. Звіти Управи і Контрольної Комісії.
5. Дискусія над звітами.
6. Схвалення довір'я уступаючій Управі.
7. Доповідь і плян праці головного радного і Окружного організатора п. Евгена Репети.
8. Вибір Управи і Контрольної Комісії.
9. Внески та запити й закриття Зборів.

До участи в Загальних Зборах запрошуємо всіх членів УНСоюзу, як гостей.

Після Загальних Зборів чайок і перекуска.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Д-р Пилип Телішевський, секретар — Д-р Богдан Футей, голова

В 55-ТІ РОКОВИНИ ІСНУВАННЯ

СЛАВНОЇ

КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ ім. Тараса Шевченка

Диригент — Григорій Китастий

ВІДБУДУТЬСЯ

КОНЦЕРТИ

CLEVELAND — Неділя, 15 КВІТНЯ 1973 р., 4:00 по пол. Normandy H. S. Auditorium, 2500 W. Pleasant Valley
SAN DIEGO — Субота, 5 ТРАВНЯ 1973 Р., 8:00 веч. Civic Theatre, Community Concourse
LOS ANGELES — Неділя, 6 ТРАВНЯ 1973, 3:30 по пол. Shrine Auditorium, 665 W. Jefferson Blvd.
SAN FRANCISCO — Вівторок, 8-го ТРАВНЯ 1973 р., 8:00 веч. War Memorial Opera House Civic Center
PORTLAND — Четвер, 10-го ТРАВНЯ 1973 р., 8:00 веч. Lincoln H. S. Auditorium, 1600 S. W. Salmon St.
VANCOUVER — П'ятниця, 11 ТРАВНЯ 1973 р., 8:00 веч. Queen Elizabeth Playhouse, 649 Cambie St.
CALGARY — Субота, 12 ТРАВНЯ 1973 р., 8:30 веч. University Theatre, University of Calgary
EDMONTON — Неділя, 13 ТРАВНЯ 1973 р., 3:00 по пол. Jubilee Auditorium, 114 St. & 87th Ave.
SASCATOON — Вівторок, 15 ТРАВНЯ 1973 р., 8:00 веч. Centenial Auditorium, Pacific & 22nd St.
REGINA — Середа, 16 ТРАВНЯ 1973 р., 8:00 веч. Sheldon Williams Collegiate Auditorium, 2601 Coronation
WINNIPEG — Четвер, 17 ТРАВНЯ 1973 р., 8:30 веч. Playhouse Theatre, Market Ave. & Main St.
THUNDER BAY — П'ятниця, 18 ТРАВНЯ 1973 р., 8:00 веч. Lakeview H. S. Auditorium, 285 Gibson Ave., St. P.
MINNEAPOLIS — Субота, 19 ТРАВНЯ 1973 р., 8:00 веч. St. Paul Civic Center, 140 W. 5th St.
CHICAGO — Неділя, 20 ТРАВНЯ 1973 р., 7:00 веч. Orchestra Hall, 220 So. Michigan Ave.

Квитки вже тепер можна набувати в українських книгарнях та парафіях.

Спроможніші матеріяльно ставайте спонсорами концертів, Ваше ім'я буде увіковічнене на програмах Капелі.

Хай не буде ні одного українця, хто не послухав би цим разом концерту Капелі Бандуристів, з добірним складом та оновленою програмою.

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що дня 6-го березня 1973 року відійшла у Вічність наша Найдорожча

МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п.
ЕВГЕНІЯ ПРИМАКОВА

вдова по професорові гімназійному в Коломиї.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

В глибокому смутку:

ОЛЬГА ҐАМОТА — дочка з мужем БОГДАНОМ
МИРОН ПРИМАК — син
БОГДАН — внук
д-р ЮРІЙ ҐАМОТА — внук з дружиною ХРИСТЕЮ
ЮРЧИК, ДАДА і ОЛЕСЬ — правнуки
Родина в Краю і Америці

Замість квітів на далеку могилу, складаємо 50.00 дол. на НТШ в Ню Йорку.

НА ВІЧНИЙ СПОМИН
В СЬОМУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ

сл. п.
ТЕОДОРА СТАСІЦЬКОГО

10-го квітня 1973 року.

Дорогий Мужу, Батьку і Дідуню! Сім років минає у великому смутку — час минає, а більша туга росте за Тобою. Тебе ми не забудемо ніколи — як довго жити будемо.

Твоя дружина АНАСТАСІЯ СТАСІЦЬКА
Твої улюблені Дочки, Зяті і Внуки

Замість квітів на могилу бл. п. д-ра ІВАНА РОМАНКОВА складаємо 30.00 долярів на фонд видання книги „Підгаєцька Земля".

Родина САЛЯКІВ

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що з Волі Всевишнього, дня 8-го квітня 1973 р., несподівано відійшла від нас на Вічний Спочинок на 69-му році життя наша Найдорожча

МАТИ, ТЕЩА і БАБУНЯ

бл. п.
АННА БРОДИК

Тіло Покійної спочиває в похоронному заведенні Сенка на розі Норт 5-та вул. і Бедфорд Аве., Бруклин, Н. Й., перша зупинка підземки Канарсі, як їхати з Ню Йорку, вже від понеділка, 9-го квітня.

ПАНАХИДИ будуть відправлені у вівторок 10 квітня і в середу, 11-го квітня ц. р. о год. 8:15 веч. в похоронному заведенні Сенка при Норт 5-ій вул. в Брукліні.

ПОХОРОН відбудеться в четвер, 12-го квітня 1973 р. з похоронного заведення до української католицької церкви св. Духа при Норт 5-ій вул. в Брукліні, Н. Й., на новий католицький цвинтар св. Духа в Нентонбурґу, Ню Йорк.

Горем прибиті:

ОЛЬГА ПОДУСОВСЬКА з чоловіком ІВАНОМ — донька
МАРТА і НАТАЛКА — внучки
Близька і дальша Родина в Україні

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що 8-го квітня 1973 р. упокоїлася у Бозі на 72-му році життя, по довгій і важкій недузі наша Найдорожча

МАТИ, СЕСТРА, БАБУНЯ і ТЕТА

бл. п.
ГАЛИНА ВАРВАРІВ з дому БІЛЕНЬКА

народжена 9-го лютого 1902 р. в Києві, вдова по бл. п. протопресвітерові Василю Варварову.

ПАНАХИДА в середу, 11-го квітня ц. р. о год. 8-ій вечора в Українській православній церкві св. Андрія у Вашингтоні, Д.К., а ПОХОРОН у четвер, 12-го квітня 1973 р. о год. 12-ій дня на Українському Православному Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

СОФІЯ — дочка з мужем ФЛЮГОНІСМ КРАВЕЦЬ з донькою НАТАЛКОЮ
ЄВГЕН — син з родиною
КОСТЬ — син з дружиною ОЛЕНОЮ і дітьми: ВІКТОРІЄЮ й ІРИНОЮ
ОКСАНА — внучка з мужем ДАНИЛОМ КУПЧИК і дітьми: МАРКОМ і ЛАРИСОЮ
сестра — ЄЛИСАВЕТА ВАСИЛЕВ.
племінниці: ЄВГЕНІЯ КОЦЮБА з родиною
ТАТЯНА ШУЛЕЖКО з родиною
КАТЕРИНА СИДОРЕНКО з родиною
ЛЮБА БАЗЮК з родиною

Замість квітів на могилу, просимо складати пожертви на будову українського православного храму у Вашингтоні, Д.К. — St. Andrew's Ukrainian Orthodox Church, 4842 — 16th St. N.W., Washington, D.C. 20011

Членам ОбВУА і всім кол. Воякам подаємо болючу сумну вістку, що 3-го квітня 1973 р. в Ню Йорку, вибув на завжди з наших рядів наш Незабутній Побратим по Зброї

св. п.
Проф. ПЕТРО ПРУДИУС

кол. сотник Українського Війська, учасник визвольної боротьби України в рядах УГА, на еміграції діяльний член Нюйоркського Відділу ОбВУА, видатний громадський діяч.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Дорогій Родині Покійного, складаємо на руки сина Богдана сердечні вислови глибокого співчуття.

УПРАВА ОбВУА — ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Дмитра Кусого

б. довголітнього працівника „Свободи" в Джерзі Сіті, який ненадійно упокоївся в Бозі, в Ню Йорку 4-го квітня 1973 р. зложили 71.00 долярів на фонд будови нової церкви св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

ПРАЦІВНИКИ
Головної Канцелярії УНСоюзу
і В-ва „Свобода"

КОРОТКІ ВІСТКИ

Понеділок, 9 квітня 1973

ВПРОДОВЖ БЕРЕЗНЯ НЕ ЗНИЗИЛИСЬ помітно ціни на харчові продукти, в тому й на м'ясо, яке останній тиждень бойкотували покупці. Помітно знизилася ціна на масло, від 99 центів за фунт до 90-91 цента, зате зросли ціни на рибу і на рибні консерви, яких населення почало більше споживати.

ЛЕҐІСЛЯТУРА ПЕНСИЛЬВЕНІЙСЬКОГО СТЕЙТУ вирішила надати право 18-літнім купувати стейтові льотерійні квитки. Раніше їх могли купувати, і при доброму щасті — вигравати, лише молоді люди від 21 року життя і вище. Прибутки з льотерії в основному йдуть на потреби шкільництва.

ПІДКОМІСІЯ В СПРАВАХ ІНДІЯН ПОСТАВИТЬ у Палаті Репрезентантів на розгляд справу непорозумінь у Вундед Ні між представниками федеральних властей та індіянами, які захопили те селище й вимагають перегляду різних давніх договорів. Буде обговорена також справа захоплення індіянами Бюра у Вашингтоні, де вони знищили багато документів та здемолювали приміщення.

ЛЯЙТЕНАНТ ВІЛЛІЯМ КЕЛЛІ ЗВЕРНУВСЯ до вищої військової судової інстанції з проханням переглянути присуд. Його засудили на 20 років ув'язнення за вбивства в селищі Мілай у Південному В'єтнамі в той час, коли і в селищі й навколо були терористи В'єтконгу. Можливо, Військово - Апеляційний суд перегляне присуд, але може й відхилити прохання ляйт. Келлі. Коли б суд не хотів переглянути присуду, то доля молодого ляйтенанта буде залежати від особистого рішення президента Ричарда Ніксона; як головнокомандувач збройними силами ЗСА, Президент може полегшити присуд, або й помилувати засудженого.

ПРЕДСТАВНИКИ ФЕДЕРАЛЬНИХ І СТЕЙТОВИХ ВЛАСТЕЙ у Ню Джерзі взялися контролювати касові надходження на виборчу кампанію губернатора - республіканця Вілліяма Кейгіла. Виявилося, що, великі, стотисячні суми надходили на ті вибори з іподрому в Черрі Гілл. Напередодні виборів тим заведенням для перегонів коней керував Юджін МекҐрейн, якого після перемоги у виборах губернатор Кейгілл й інші леґіслятори призначили скарбником стейту. Виявилось також, що деякі контрактори давали гроші на вибори, але в звітах подавали, що ті гроші були витрачені на бизнесові справи.

ЦЬОГО РОКУ 24 ВИКРАДЕННЯ ЛЮДЕЙ сталися в Арґентині, в самому Буенос Айресі. Минулого тижня компанія Істман Кодак виплатила викрадачам півтора мільйони долярів, і вони тоді звільнили технічного директора тієї компанії А. Круза. У неділю 8-го квітня троє озброєних злочинців та одна жінка викрали в Буенос Айресі представника англійської тютюнової компанії Ф. Брайтмайкомба, про висоту вимаганого викупу ще не відомо.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ КАНАДИ Мічелл Шарп сказав журналістам, що Канада не підтягне свого представництва в контрольній мировій комісії у В'єтнамі через смерть канадських представників, що були в збитому гелікоптері. Однак, М. Шарп перед тим заявив, що інцидент з гелікоптером, що його збили комуністи над Південним В'єтнамом, коли члени комісії літали на оглядини загального становища, може призвести взагалі до ліквідації тієї міжнародної комісії.

ТУРЕЦЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ОБРАВ нового президента Туреччини. Став ним колишній адмірал, сенатор Фарі Корутурк, кол. амбасадор в СССР і Еспанії. Це була компромісова кандидатура після того, як ані кандидат збройних сил, ані речник політичних партій не могли дістати потрібної кількости голосів. Врешті у 15-му з черги голосуванні в минулу п'ятницю сен. Фарі Корутурк отримав 365 голосів „за" при 47 „проти". Представники війська погодилися на його вибір.

У ПАРИЖІ НЕВІДОМІ ТЕРОРИСТИ ВБИЛИ на вулиці колишнього професора американського університету в Бейруті, Ливані, араба Базіля ель-Кубальсі. Він знаходився буцім-то в якійсь тайній місії від палестинських партизанських організацій. Іракська амбасада в Парижі оскаржила в тому вбивстві ізраїльських агентів.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ПОМИЛУВАВ засудженого на смерть за вбивство поліціянта у Північній Ірляндії 29-річного телевізійного механіка Альберта Едварда Бравна, який на судовій розправі признався, що він діяв з наказу від ірляндських протестантських екстремістів. Однаково протестанти як католики заходилися за помилування його. Йому замінили кару смерти на досмертну в'язницю.

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД ЗАБОРОНИВ ученому ґенетикові Жоресові Медвєдєву, критикові совєтських метод правління, якому проте большевики дозволили поїхати на гостинні виклади до Англії, — переїхати відтіль на такі ж виклади до Парижу і Америки. Медвєдєв особливо хотів бути на конґресі ґенетиків в Каліфорнійському університеті в серпні ц. р., куди дістав запрошення.

НА КІПРІ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ акти терору у ході боротьби між президентом Кіпру архиєпископом Макаріосом та генералом Ґеорґієм Ґрівасом. Три терористи, озброєні ручними скорострілами вбили близького співробітника през. Макаріоса й ворога Ґріваса, Ґеорґія Фатію, та водночас вибух бомби знищив його газолінову стацію.

У ГРЕЦІЇ, В АТЕНАХ, загострилася ворожнеча між військовим режимом Георга Пападопульоса і студентами. Внаслідку заборонам урядом, щоб студенти перевели на кемпусі Атенського університету, що нараховує 25.000 студентів, вільні вибори, ректор, який обіцяв студентам вибори, зрікся, і разом з ним зреклися 11 професорів, членів університетського сенату.

ПРЕМ'ЄР СІНҐАПУРУ ЛІ КУАН Ю ПЕРЕБУВАЄ тепер у Вашингтоні. Він заявив журналістам, що американська інтервенція у В'єтнамі зупинила загальний наступ комунізму у Південній Азії. Тому він прославляв Америку і зокрема президента Ніксона за поставлення на ноги сильних збройних сил Південного В'єтнаму.

У Болгарії існує перша „Русская школа"

Софія. — Кореспондент московської „Правди" розповів у числі з 31 березня про першу цілоденну школу в Болгарії, в якій вчиться тисяча болгарських дітей не своєю рідною, а тільки російською мовою. Він зазначає, що в Болгарії „російську мову, як предмет, вивчають у всіх болгарських школах", але „в центрі Софії є будинок 133-ї єдиної середньої політехнічної школи ім. А. Пушкіна. Софійчани називають її коротко: „русская школа". Викладають там з першої кляси до кінця тільки російською мовою. Школа має 38 кляс, 1,000 учнів, 56 учителів, про що сказала директнова. Один із її вчителів так пояснив цей розплідник русифікації в сателітній Болгарії: „Досконало оволодівши російською мовою, болгарин вважає, що він тим самим стає ще ближчим до свого совєтського брата". Викладачі школи відбувають вишкіл у Москві, навчання провадиться за совєтською програмою. Один із учнів, Христіян Танушев дістав „диплом і золоту медалю переможця на Московському міжнародному конкурсі за найкраще знання російської мови", вчителям-русифікаторам видають значки „Відмінника міністерства народної освіти Народорка школи Радка Македоної Республіки Болгарії".

Комуністи збили гелікоптер Міжнародної Мирової Місії у В'єтнамі, 9 осіб згинуло

Сайгон. — Комуністи збили гелікоптер, який віз членів Міжнародної Контрольної Комісії для справ перемир'я у В'єтнамі і всі 9 осіб, що були в ньому згинули. Між загинулими були один канадієць, один індонезієць, два мадяри, два старшини В'єтконгу, два американські члени залоги й один філліпінець, член залоги. Другий гелікоптер тієї самої Комісії, який летів зараз за першим, щасливо прибув на місце призначення. Комуністи висловили жаль з приводу того „нещасливого випадку", приписавши вину пілотові, який ніби скрутив із шляху, що його приписали йому комуністи, які контролюють ту смугу між Південним В'єтнамомо і Ляосом. Канадійський міністер закордонних справ Мічелл Шарп заявив в Оттаві, що той „нещасливий випадок", який потягнув за собою смерть також одного канадійця, не може бути виправданням на відкликання Канади з тієї Міжнародної Комісії у В'єтнамі. Однак миру у Південній Азії далі нема. Південнов'єтнамський корабельний конвой, зложений з 19-ох вантажних кораблів, хотів пробитися рікою Меконг до столиці Камбоджи Пномпеню, яку облягають комуністи. Але тільки 5 кораблів змогли доплисти до цілі, деякі пошкоджені комуністичними гарматніми стрільнами. Один корабель затонув, решта завернули назад. Бомбардування американськими літаками обох берегів ріки Меконг, обсаджені комуністами, не перешкодило комуністам обстрілювати конвой. До Сайгону прибув заступник шефа штабу Армії генерал Александер Гейг, що його президент Ніксон несподівано вислав туди, щоб перевірити ситуацію у В'єтнамі, Ляосі й Камбоджі. Генерал Гейг багатократно їздив був туди під час В'єтнамської війни. Від його звіту залежатиме дальше становище Америки.

Встановлено максимальні ціни на м'ясні продукти

Вашингтон. — Починаючи з 9 квітня , у всіх магазинах продажу м'яса і м'ясних продуктів мають бути виставлені списки максимальних цін за такі чи інші роди м'яса та м'ясні продукти. Таким чином, покупці матимуть змогу з власної ініціятиви контролювати рівень цін на м'ясо в окремих підприємствах. У випадку порушення встановлених цін покупці мають право і обов'язок інформувати урядові чинники. Порушників закону про ціни на м'ясо будуть притягати до відповідальности і карати. В суботу 7 квітня закінчиться бойкот м'яса і м'ясних продуктів, але, як інформують, цей бойкот не мав впливу на зниження цін. Все таки, психологічний імпакт цього бойкоту виявився значний і, враховуючи це, організатори бойкоту заповідають, що вони готові поновити заходи про дальшу серію таких бойкотів. У висліді бойкоту в деяких споживчих магазинах продажа м'яса обнизилася на яких 50%. Секретар сільського господарства Ерл Батц висловив надію, що ціни на м'ясо обнижаться вже літом цього року. Одночасно Ерл Батц висловився проти того, щоб Конгрес схвалював закон про обниження цін на м'ясо до рівня з 1 січня ц. р.

Громадські збори, присвячені подіям в Україні...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

політикою совєтського режиму українськими дисидентами. Зазначена тема викликала заінтересування учасників зібрань, що виявилося у численних запитах, що їх слухачі ставили доповідачам, а також у дискусії, у якій слухачі з'ясовували свої погляди на окремі питання, чи доповняли, або й оспорювали таке чи інше твердження доповідачів. Особливо цікавою була в деяких випадках конфронтація поглядів, що їх висловлювали доповідачі, з поглядами цих осіб, які мали змогу побувати в останньому часі в Україні, чи в СССР в загальному. Висловлювані погляди кинули додаткове світло на справи, що мають дуже важливе і засадниче значення для українського народу і його майбутнього. Треба відзначити, що у всіх місцевостях багато учасників зібрань намагалися відразу робити висновки, ставляючи запити про те, що нам робити в обличчі безоглядної, плянованої русифікаційної і геноцидної політики совєтського режиму, а також критикуючи керівництва нашого громадського та політичного секторів за відносно мале присвячування уваги цим питанням. Значне зацікавлення цими проблемами виявила також наша студіююча молодь, з ініціятиви якої такі зібрання почали відбуватися. Багато з наших студентів також мали змогу побувати в Україні і всі вони, на основі власних спостережень, стверджували загрозливий стан, в якому найшовся наш народ під совєтсько-російським пануванням.

Мистецтво України в Музею Еверсон в Сиракюзах, Н. Й.

Запрошується українське громадянство відвідати виставку українського мистецтва, яка відбувається в Еверсон Музею у Сиракюзах.

Виставку відкрито 24 березня ц.р. і триватиме вона до 15-го квітня, а Великодня виставка триватиме тиждень довше.

У перший вікенд виставки відбулося демонстрування української вишивки і писання писанок. Вишивали пані: М. Карпишин, А. Грицик, В. Гурська; писання писанок демонстрували пані Ю. Гульчанська і Л. Рузабен.

В рямках виставки відбувся концерт у виконанні мистецьких сил Сиракюз, з участю тріо „Запорізьких Козаків" під керівництвом інж. О. Грицика, соліста І. Ємця, танцюристів СУМА під керівництвом В. Жмура і Е. Машталера; виступав мішаний хор „Сурма" під керівництвом маестра Є. Крука та інші мистецькі сили.

Виставку спонзорує Еверсон Музей, а зорганізував її місцевий Відділ УККА при співпраці членів-організацій. Координатором і керівником цієї української виставки є п-і Дж. Ткач при співпраці п-і М. Карпишин, інж. В. Бутенка та інших активних громадян.

На виставці заступлене українське малярство, графіка, скульптура, кераміка, ноша і т.п. Глядачі мають змогу познайомитись із літературою про Україну та багатим культурним надбанням українського народу. Модерне мистецтво презентуватиме у вишивці п-і М. Карпишин, а в кераміці — п-і Ф. Войтович. У зв'язку з Великоднем, відвідувачі виставки матимуть нагоду подивляти українські паски, які пектимуть пані: В. Мельничук, М. Годжак, А. Мазурик і М. Машталер, та придбати задармо сувенір-рецепту на печення пасок.

Мгр Микола Дупляк

ТАРЗАН, Ч. 6915. Урурці не довіряють бандитам

Поцілений Кузенковим гіподермічним продувним крісом, згідно з наказом по радіо з підпільної головної квартири, Тарзан перенесений до торговельної станиці, — під час коли урурці залишились перед воротами.

Чому ви зачиняєте ворота, ми хочемо помогти нашому приятелеві Тарзанові!

Вони кажуть, що гаряче сонце зробило хворим Тарзана! Вони мають злющі обличчя!

Гаряче сонце не зробило Тарзана хворим! Але вони мають кріси, а ми маємо тільки луки і стріли!

. . . Думаю, що вони щось затіяли проти Тарзана — а не знаємо що!